

BIULETYN

ROK XI/2001
NR 3

INFORMACYJNY

ŚLĄSKA AKADEMIA MEDYCZNA
W KATOWICACH

ISSN 0867-7646

Wydział
Farmaceutyczny
1971–2001

Z PERSPEKTYWY TRZYDZIESTOLECIA

O Wydziale Farmaceutycznym mówi JM Rektor Śląskiej Akademii Medycznej
prof. zw. dr hab. Tadeusz Wilczok

Pierwsze kroki w kierunku utworzenia w Śląskiej Akademii Medycznej Wydziału Farmaceutycznego podjęto jeszcze pod koniec lat pięćdziesiątych ubiegłego wieku, Wydział został uruchomiony w roku 1971, starania o jego powołanie nie były więc łatwe. Co ostatecznie zdecydowało o pozytywnej decyzji ministerialnej?

Najprościej można byłoby powiedzieć, że na ostateczne powołanie Wydziału Farmaceutycznego miało wpływ wiele szczęśliwych zbiegów okoliczności. W latach pięćdziesiątych problem zawodu farmaceutycznego stał się w naszym regionie szczególnie „nabrzmiął”. Temat ten był więc w środowisku medycznym – i nie tylko – omawiany przy wielu okazjach. Być może, już tylko nieliczni pamiętają, że w tamtym czasie farmaceutom trudno było odejść na emeryturę i to bynajmniej nie ze względów merkantylnych, lecz z powodów niezwykle prozaicznych – byli zatrzymywani przez Cefarm, nie miał ich bowiem kto zastąpić. Ten właśnie fakt stanowił dla Akademii podstawową przesłankę szukania możliwości kształcenia nowych kadr. Pomysły były początkowo rozmaite, nawet takie, aby ustanowić stypendia, które pozwoliłyby adeptom zawodu studiować na już istniejących w innych akademiach wydziałach farmaceutycznych, później zaś obligowałyby ich do powrotu na Śląsk. Było wiele rozmów z wojewodą katowickim, gen. **Jerzym Ziętkiem**, który nasze starania bardzo popierał, lecz w sposób nie do końca konkretny, proponując np. stworzenie na Politechnice Śląskiej w Gliwicach wydziału inżynierii

biomedycznej, co, niestety, było tak odległe od naszego zamysłu kształcenia farmaceutów, że nie mogliśmy na to przystać. Dzięki staraniom gen. **Ziętka**, a także przy naszej – jako akademii medycznej – czynnej pomocy, uruchomiono jednak na Politechnice Śląskiej specjalizację zajmującą się aparaturą stosowaną w medycynie, nasi wykładowcy uczyli tam przedmiotów medycznych.

Lecz, niestety, problem kształcenia farmaceutów ciągle pozostawał otwarty...

Istotnie, większego rozmachu sprawa ta nabrała w czasach rektorowania w Akademii pana prof. dr. hab. **Witolda Niepołomskiego**, a mnie osobiście, już z urzędu, zaczęła dotyczyć w 1969 roku, kiedy zostałem powołany pełnomocnikiem rektora ds. organizacji Wydziału Farmaceutycznego. Już wcześniej też byłem włączony w działania uczelnianego zespołu zajmującego się opracowywaniem zagadnień związanych ze staraniami o nowy wydział. Jako pełnomocnik miałem biuro... w postaci teczki, z którą się praktycznie nie rozstawałem, chcąc mieć „pod ręką” potrzebne dokumenty.

Niemal od przyścia do naszej uczelni został Pan Profesor niejako przypisany do tematu „farmacja”...

Prawie. Pracę w Akademii rozpocząłem w 1966 roku. Muszę powiedzieć, że wiele się od tego czasu zmieniło w przyjmowaniu do Akademii nie-lekarzy, wówczas, w połowie lat sześćdziesiątych, było ich zaledwie sześciu czy siedmiu, dzisiaj jest ich prawie kilkuset i wszyscy są uczelni medycznej potrzebni. Nie wszyscy, oczywiście, związani są z obecnym Wydziałem Farmaceutycznym.

Wracając zaś do naszych zabiegów o wydział, nie powiem nic nowego, stwierdzając, że wymagały na pewno znacznej dozy cierpliwości i uporu. Wielokrotnie jeździliśmy z panem rektorem **Niepołomskim** do Warszawy na rozmaite posiedzenia i rady naukowe przy Ministrze Zdrowia. Ministrowie się zmieniali, stale powtarzały się dyskusje, w których uzasadnialiśmy celowość kształcenia na Śląsku farmaceutów oraz – co również od początku podkreślaliśmy – analityków medycznych. Ponieważ jednak w 1964 roku Ministerstwo Zdrowia zajęło zdecydowanie negatywne stanowisko wobec projektu utworzenia w Śląskiej Akademii Medycznej Wydziału Farmaceutycznego (ze względu na bliskie sąsiedztwo i wystarczające w tym zakresie możliwości akademii w Krakowie i we Wrocławiu), wystąpiliśmy w czerwcu 1969 roku z wnioskiem o powołanie Wydziału Analityki Lekarskiej.

Życie zaskoczyło nas po raz kolejny, gdyż ówczesny minister zdrowia, prof. dr hab. **Jan Kostrzewski** – wskazując na brak w ustawie zapisu uprawniającego do powołania Wydziału Analityki Medycznej – wręcz zasugerował nam ponowienie starań o... Wydział Farmaceutyczny.

Wreszcie mieliśmy upragnione, zielone światło. Wspólnie z panem prof. dr hab. **Zbigniewem Hermanem** oraz panią dr **Zdzisławą Elbowicz-Waniewską** opracowaliśmy założenia i strukturę Wydziału Farmaceutycznego. Po roku zaś, w lipcu 1970, pan rektor **Niepołomski** złożył w ministerstwie wnioski o jego powołanie. Siedzibą miały być Katowice, a ściślej – Katowice Ligota, gdyż takie były nasze pierwotne, wyrażane z całym przekonaniem, plany. Komisje ministerialne wizytujące budujący się w Ligocie ośrodek opiniowały przedstawiane przez nas zamierzenia niezwykle pozytywnie, ośmielałam się nawet powiedzieć, że może – jak na ówczesne warunki – nazbyt pozytywnie. Ostateczny projekt organizacyjny przedstawiliśmy na posiedzeniu Rady Naukowej Ministerstwa Zdrowia wiosną 1971 roku, 26 maja minister wydał zarządzenie o utworzeniu wydziału z dniem 1 lipca 1971. Mogliśmy więc ogłosić nabór na I rok.

Z upoważnienia rektora kierował Pan nowo powołanym wydziałem w pierwszym roku jego funkcjonowania, ogółem w minionym 30-leciu sprawo-

wał Pan kilkakrotnie – łącznie „uzbierało się” prawie 12 lat – urząd dziekana farmacji...

Istotnie, byłem pierwszym szefem farmacji. Po roku przez okres, niestety, zaledwie 3 miesiące funkcję dziekana sprawował doc. dr hab. **Leonidas Samocho-wiec**, po nim przejęli urząd kolejni profesorowie, którzy wspaniale prowadzili wydział, myślę tu zwłaszcza o profesorach **Marianie Drózdzu** i **Jeremim Czaplckim**. Sam faktycznie pełniłem funkcję dziekana dwie podwójne kadencje. W ostatniej dekadzie – w 1996 roku – przeszedłem do Rektoratu obejmując urząd prorektora ds. nauki, czyli pierwszego zastępcy rektora, w ostatnich wyborach – w 1999 roku – zostałem rektorem, nadal jednak jestem głęboko związany z Wydziałem Farmaceutycznym, na pewno go nie faworyzuję, ale staram się załatwić wszystkie sprawy, które mogą mi umożliwić godną egzystencję.

Czy zechciałby jeszcze Pan Rektor wrócić do początków „egzystencji” Wydziału Farmaceutycznego?

Wydział został zlokalizowany w Zabrze Rokitnicy (budowa zakładów w Ligocie jeszcze trwała), a obowiązki dydaktyczne w zakresie przedmiotów realizowanych na dwóch początkowych latach powierzono katedrom już w Rokitnicy funkcjonującym. Praktycznie nie mieliśmy wówczas wśród kadry nikogo legitymującego się dyplomem doktora habilitowanego w zakresie nauk farmaceutycznych. Było to dość kłopotliwe, gdyż na II roku pojawiały się przedmioty o charakterze ściśle farmaceutycznym, jak farmakognozja czy farmacja stosowana. Musieliśmy w związku z tym zaprosić do naszej Rady Wydziału samodzielnych pracowników ze stopniem doktora habilitowanego z innych ośrodków.

Po 2 latach działania zostaliśmy zaskoczeni całkowicie polityczną decyzją o przeniesieniu Wydziału Farmaceutycznego do Sosnowca. Nikt o tym z nami wcześniej nie rozmawiał, a – jak się okazało – lepiej od nas była poinformowana prasa. Dziś rozumiemy doskonale tło takich decyzji. Wtedy nie była to sytuacja łatwa. Nowa lokalizacja miała w początkowym okresie, póki Wydział nie okrzepł, bardzo wiele mankamentów. Przede wszystkim parę kilometrów oddalenia od siedziby Śląskiej Akademii Medycznej przysparzało kłopotów Radzie

Wydziału, a także stanowiło pewną barierę w pozyskiwaniu kadry – ewentualni kandydaci chętniej zgłaszali się do Katowic – dużego miasta – trudniej zaś przyjmowali zaproszenie do Sosnowca. Trzeba było więc przezwyciężać pewne stereotypy, dopóki nie utrwaliło się przekonanie, że jest to jedna aglomeracja miejska i że, wbrew różnym opiniom, nie ma dla współpracy znaczenia, czy są to Katowice – na Śląsku, czy Sosnowiec – w Zagłębiu. Sam będąc rodowitym Ślązakiem – chciałbym to wyraźnie podkreślić i zaakcentować – zawsze opowiadałem się za integracją obu środowisk.

Jak z perspektywy minionego 30-lecia ocenia Pan rozwój Wydziału Farmaceutycznego, co można by zaliczyć do jego szczególnych osiągnięć?

Mimo niemałych trudności Wydział stopniowo się rozwijał. Rada Wydziału w pewnych okresach liczyła **c z t e r e c h** samodzielnych pracowników, dziś ma w swoim składzie ponad 50 osób, w tym 37 profesorów i doktorów habilitowanych, także w zakresie nauk farmaceutycznych. Ważnym etapem w historii Wydziału było powołanie w 1979 roku Oddziału Analityki Medycznej. Poszerzyło to zakres wykładanych przedmiotów, a jednocześnie pozwoliło zasilić kadrę profesorami i doktorami nauk medycznych w zakresie biologii medycznej. W roku 1987 otrzymaliśmy prawo doktoryzowania w zakresie nauk przyrodniczych (biologicznych) oraz farmaceutycznych. Od dwóch lat mamy również prawo do nadawania stopnia naukowego doktora nauk medycznych w zakresie biologii medycznej. Dotąd stopień doktora nauk farmaceutycznych, biologicznych bądź medycznych zdobyło na Wydziale Farmaceutycznym 171 osób. Marzę, aby Wydział uzyskał prawo do habilitowania. Stale jednak nie jesteśmy w stanie spełnić ustawowych wymogów, mamy wprowadzić wielu doktorów habilitowanych w zakresie nauk farmaceutycznych, zbyt mała jest jednak liczba profesorów nauk farmaceutycznych. Stuprocentowo natomiast spełniamy obecnie warunki stawiane przez Centralną Komisję ds. Tytułu Naukowego

i Stopni Naukowych w przypadku ubiegania się o prawo do habilitowania w zakresie nauk medycznych z dyscypliny biologia medyczna. Z żalem muszę tu też powiedzieć, że z racji przejścia części profesorów na emeryturę czy zmiany miejsca zamieszkania na pewno w tym roku utracimy prawo do nadawania stopnia doktora nauk biologicznych (dawniej przyrodniczych). Wierzę, że będzie to stan przejściowy.

Gdybym miał jednym zdaniem podsumować dotychczasowy rozwój Wydziału Farmaceutycznego, powiedziałbym, że jest on bardzo prawidłowy. Chciałbym przy tym szczególnie podkreślić moment, który jego pracownikom, zwłaszcza związanym z nim od początku, daje ogromną satysfakcję. Myślę tu o wynikach kategoryzacji jednostek prowadzonej przez Komitet Badań Naukowych. Wiele lat nasz wydział – podobnie jak prawie wszystkie pozostałe wydziały farmaceutyczne, nawiasem mówiąc, znacznie starsze od naszego – plasował się w kategorii B. Przed czterema laty zostaliśmy wyróżnieni przez KBN za nasze osiągnięcia dydaktyczne oraz naukowe, szczególnie za naukowe – chcę to podkreślić, pierwszą lokatą w Rzeczypospolitej. Uzyskaliśmy kategorię A i największą liczbę punktów wśród wszystkich wydziałów farmaceutycznych. To wielki sukces.

Tym większy, że niedalekie chyba od prawdy jest stwierdzenie, iż w zasadzie od 30 lat Wydział funkcjonuje w niemal prowizorycznych warunkach. Jaka jest jego obecna kondycja, jakie problemy wymagają rozwiązania?

Wydział Farmaceutyczny rzeczywiście nigdy nie był rozpieszczany. Ze stanu tymczasowości w Rokitnicy zostaliśmy niespodziewanie przerwani do Sosnowca, do warunków też znacznie odbiegających od optymalnych. Zaczynaliśmy w budynku przy ul. Jagiellońskiej 4, z czasem dodano nam kilka innych. Rezultat – rozproszenie Wydziału w 16 miejscach na terenie Sosnowca i... Katowic. Ogromnym sukcesem było rozpoczęcie budowy nowej – na miarę potrzeb – siedziby Wydziału przy ul. Ostrogórskiej w Sosnowcu. Udało się sporządzić dokumentację obiektu i uzyskać wszystkie konieczne do rozpoczęcia budowy zezwolenia, po paru latach inwestycja, niestety, nie zmieściła się w budżecie

centralnym, zaprzestano jej finansowania i roboty trzeba było przerwać. Utrzymujemy więc niedokończony obiekt, zabezpieczając go przed niszczeniem. Ekspertyza inżynierów francuskich wykazała, że budynek jest w bardzo dobrym stanie i w każdej chwili można by podjąć prace, gdyby nie fakt, że w międzyczasie zmieniło się prawo budowlane, w związku z czym konieczne jest przeprofilowanie projektu architektonicznego. Nową dokumentację przygotowała francuska firma Architecture Studio. Przypuszczam, że gdyby udało się projekt zrealizować, mielibyśmy najładniejszy obiekt na Śląsku. Na razie jednak mogę tylko opowiadać o jego imponującej, futurologicznej wizji. Obok nowoczesnych sal wykładowych, laboratoryjnych, seminaryjnych, biblioteki itd., przewiduje się wkomponowanie w kompleks Wydziału nowej fabryki farmaceutycznej, która dla studentów stanowiłaby wspaniałą warsztat praktyczny w zakresie technologii postaci leków. Fabrykę chcielibyśmy ukierunkować przede wszystkim na konfekcjonowanie leków. Zainteresowanie zagranicy współpracą z nami jest bardzo duże, tym bardziej że warunki, jakie moglibyśmy oferować, byłyby idealne – cały Wydział Farmaceutyczny zająłby się analizą każdej szarży leków, dopełnieniem wszystkich wymogów dotyczących dopuszczenia leku do obrotu, przestrzegania norm. Firmy nie potrzebowałyby więc własnych laboratoriów do zajmowania się tymi procedurami. Niestety, na razie wszystko to pozostaje w sferze wirtualnej. Czynimy usilne starania, aby ponownie, obojętnie z jaką kwotą pieniędzy, budynek Wydziału Farmaceutycznego w Sosnowcu zaistniał w budżecie centralnym na rok przyszły. I choć trudno w obliczu wszystkich kłopotów finansowych zachować optymizm, marzę o tym, aby dostać do ręki ustawę budżetową, w której jedną z pozycji będzie Wydział Farmaceutyczny Śląskiej Akademii Medycznej.

Pozostaje życzyć Panu Rektorowi, Wydziałowi Farmaceutycznemu i uczelni, aby marzenie to się spełniło!

Bardzo dziękuję za rozmowę.

Rozmawiała T. Białek

JUBILEUSZOWE UROCZYSTOŚCI

„Polska farmacja i analityka u progu Unii Europejskiej” była tematem konferencji, upamiętniającej trzydziestą rocznicę powołania Wydziału Farmaceutycznego. Zorganizowały ją – wspólnie z Wydziałem Farmaceutycznym i Oddziałem Analityki Medycznej Śląskiej Akademii Medycznej – katowicki oddział Polskiego Towarzystwa Farmaceutycznego oraz izby aptekarskie: Okręgowa w Katowicach i Beskidzka w Bielsku-Białej. Imprezie patronował JM Rektor ŚAM, **Tadeusz Wilczok**, a Komitet Honorowy stanowili: senatorowie RP **Adam Graczyński** i **Jerzy Markowski**, minister zdrowia **Grzegorz Opala**, wojewoda śląski **Wilibald Winkler**, główny inspektor farmaceutyczny **Maria Głowniak**, prezes IG „Farmacja Polska” **Irena Rej**, prezes Polskiego Towarzystwa Farmaceutycznego **Michał Umbreit**, prezydent Sosnowca **Michał Czarski** oraz przewodniczący sosnowieckiej Rady Miejskiej **Tomasz Bańbula**.

Zasadnicze obrady konferencji toczyły się w sobotę 29 września 2001. Poprzedziła je uroczysta promocja doktorska oraz dyplomatorium, które w związku z jubileuszem miały charakter wyjątkowy. Spotkanie rozpoczęło się bowiem od przekazania JM Rektorowi prof. zw. dr. hab. **Tadeuszowi Wilczokowi** oraz dziekan prof. dr hab. **Barbarze Błońskiej-Fajfrowskiej** sztandaru, który na XXX-lecie Wydziału Farmaceutycznego ufundowała Okręgowa Izba Aptekarska w Katowicach. Wydział otrzymał również księgi pamiątkowe ufundowane przez Beskidzką Izbę Aptekarską w Bielsku-Białej.

Liczna grupa pracowników uczelni została uhonorowana odznaczeniami państwowymi oraz pamiątkowymi dyplomami za zasługi dla Wydziału Farmaceutycznego i Oddziału Analityki Medycznej.

Krzyż Oficerski Orderu Odrodzenia Polski otrzymali: prof. dr hab. **Waldemar Janiec**, prof. dr hab. **Władysław Wardas**, dr hab. **Artur Stojko**, prof. ŚAM;

Krzyż Kawalerski Orderu Odrodzenia Polski: prof. dr hab. **Ewa Szaflarska-Stojko**, dr hab. **Maria Wardas**, prof. ŚAM;

Złoty Krzyż Zasługi: dr hab. **Krzysztof Jonderko**, prof. ŚAM, dr hab. **Wanda Romaniuk**, prof. ŚAM, dr hab. **Zofia Dzierżewicz**;

Srebrny Krzyż Zasługi: dr hab. **Zdzisława Kondera-Anasz**, dr hab. **Krzysztof Pluta**, dr hab. **Krzysztof Trzepietowska-Stępień**, dr **Urszula Mazurek**, mgr **Elżbieta Kaczmarek**, **Zofia Duraj**;

Brązowy Krzyż Zasługi: dr **Stanisław Boryczko**, dr **Jan Czogała**, dr **Dorota Domal-Kwiatkowska**, dr **Bożena Drobnicka**, dr **Włodzimierz Mazur**, dr **Michał Petelenz**, dr **Zygmunt Zawada**, mgr **Anna Kierczak**, mgr **Anna Sporyszkiewicz**, **Elżbieta Ramos**;

Medal Komisji Edukacji Narodowej: prof. dr hab. **Aleksandra Kochańska-Dziurówicz**, dr hab. **Jerzy Pacha**, prof. ŚAM, dr hab. **Jacek Dworzanski**, dr hab. **Dionizy Moska**, prof. ŚAM, dr **Jerzy Siemianowicz**.

Po wygłoszonym przez dr hab. **Jerzego Palkę** ostatnim dla tegorocznych absolwentów wykładzie, poświęconym postępowi biologii kolagenu, dyplomy doktorskie odebrało 15 osób, magisterskie zaś 145 (39 w zakresie analityki

oraz 106 w zakresie farmacji). Dyplomatorium zakończyło się wręczeniem nagród i wyróżnień laureatom XXIII Wydziałowego Konkursu Prac Magisterskich.

Pierwsze miejsce otrzymał **Daniel Sypniewski** za pracę *Aktywność ekspresji TNF- α u chorych z wirusowym zapaleniem wątroby typu C*.

Drugie miejsce przyznano **Bartoszowi Matusińskiemu** za pracę *Udział wiązania substancji leczniczych melaniną w polekowych uszkodzeniach słuchu*.

Miejscem trzecim nagrodzono **Annę Fiłę** za pracę *Dynamika zmian ekspresji mRNA naczyniowo-śródbłonkowego czynnika wzrostu (VEGF) i jego receptorów w gojącej się ranie oparzeniowej skóry*.

Goście jubileuszowych obchodów mieli też okazję uczestniczyć w otwartej sesji dyskusyjnej na temat problemów pracy analityka medycznego i farmaceuty w dobie przemian ekonomicznych i ustrojowych, a następnie w złożonej z 5 wykładów sesji koncentrującej się na moralnych i ekonomicznych aspektach obu wymienionych zawodów.

Sesję tę rozpoczął nestor polskiej gastroenterologii i wybitny autorytet w dziedzinie etyki – prof. dr hab. **Kornel**

Gibiński – referatem: *Farmacja i przemysł farmaceutyczny*.

Tematami pozostałych wykładów były: *Leki sieroce* (prof. dr hab. **Waldemar Janiec**), *Nasze jubileusze* (dr hab. **Dionizy Moska**, prof. ŚAM), *Pasażowalne encefalopatie gąbczaste, czyli choroby wywołane przez priony* (dr **Jolanta Bratosiewicz**), *Psycho-pedagogiczne podstawy komunikacji interpersonalnej w kontakcie z pacjentem* (ks. dr **Paweł Sobierajski**).

Konferencję zakończyła sesja historyczna pod hasłem „Usiądźmy, powspominajmy”, w której moderatorami byli obok prezesa Polskiego Towarzystwa Farmaceutycznego, doc. dr hab. **Michał Umbreit**, przedstawiciele dawnych i obecnych pracowników Wydziału – prof. dr hab. **Marian Drózdź**, prof. dr hab. **Waldemar Janiec**, prof. dr hab. **Eugeniusz Kucharz**, dr hab. **Dionizy Moska**, prof. ŚAM oraz mgr **Piotr Klima**.

Jubileusz Wydziału Farmaceutycznego znalazł znaczące miejsce w przemówieniu inauguracyjnym JM Rektora prof. dr hab. **Tadeusza Wilczoka**, wygłoszonym w zabrzańskim Domu Muzyki i Tańca, podczas uroczystości rozpoczęcia roku akademickiego 2001/2002 w Śląskiej Akademii Medycznej. (T.B.)

Dziekan Wydziału Farmaceutycznego prof. dr hab. **Barbara Błońska-Fajfrowska** z immatrykulowanymi studentami I roku. (Fot. **Paweł Bojko**)

FARMACJA I PRZEMYSŁ FARMACEUTYCZNY

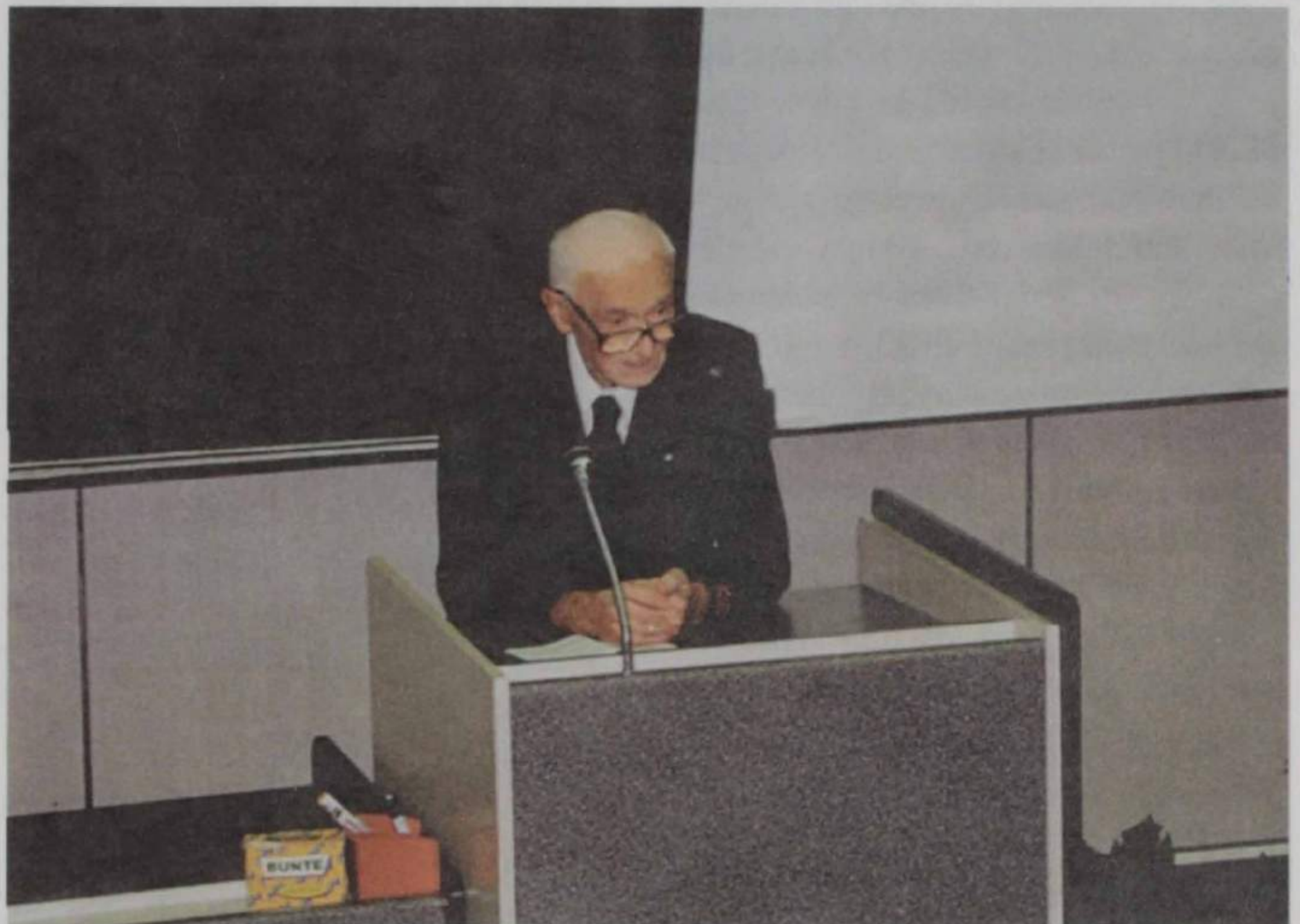
Wykład prof. dr. hab. Kornela Gibińskiego, wygłoszony na uroczystości jubileuszowej XXX-lecia Wydziału Farmaceutycznego Śląskiej Akademii Medycznej 29.09.2001

Bardzo dziękuję za zaszczytne zaproszenie do zabrania głosu na uroczystości XXX-lecia Wydziału Farmaceutycznego naszej Uczelni. W dobie panującego trendu do coraz bardziej zawężających się podspecjalizacji lekarskich, proszę się nie dziwić, że byłem zrazu zaskoczony tą propozycją, jako że z Wydziałem tym nic mnie bliżej nie łączyło, a to że w swej działalności lekarskiej byłem stale uzależniony od produktów farmaceutycznych, wydało mi się zbyt słabą motywacją do występowania.

Przypomniało mi się jednak zaraz, jak na przełomie lat 60., kiedy jeszcze kierowałem III Kliniką Chorób Wewnętrznych w Bytomiu, odwiedził mnie ówczesny dyrektor resortowego Instytutu Farmaceutycznego w Warszawie, prof. P. Nantka Namirski, i zaprosił mnie do właśnie powoływanej Rady Naukowej tegoż Instytutu. Wtedy też byłem tym zaskoczony i domyślałem się, że mój udział w Radzie, do której wchodziłi głównie farmakolodzy, farmaceutyci i chemicy oraz zaledwie 2 klinicyści, był sugerowany przez twórcę budowanego po II wojnie światowej wielkiego przemysłu farmaceutycznego prof. Janusza Supniewskiego, który mnie znał jeszcze z Krakowa. Członkiem Rady Naukowej Instytutu Farmaceutycznego pozostawałem przez 25 lat.

W roku 1970 Polska Akademia Nauk zleciła mi sformowanie Komitetu Terapii Doświadczalnej, który to Komitet przy Wydziale VI gromadził tak klinicystów, jak i farmakologów, farmaceutów, botaników oraz chemików zainteresowanych postępem i modernizacją lecznictwa w kraju. Także temu Komitetowi przewodniczyłem ponad 20 lat, zanim – obejmując inny Komitet PAN – przekazałem kierowanie Komitetem Terapii prof. Zbigniewowi Hermanowi, farmakologowi klinicznemu. Ta nowa dziedzina nauki właśnie niedawno powstała i dzięki usilnym staraniom także naszego Komitetu została w Polsce wprowadzona i uznana.

Wreszcie uczestnicząc przez ćwierć wieku w Sekcji Medycznej Centralnej

Fot. Paweł Bojko

Komisji Kwalifikacyjnej, zatwierdzającej w całym kraju stopnie naukowe doktora, doktora habilitowanego i profesorskie nadawane przez rady naukowe, miałem nieustanny wgląd w dynamiczny rozwój nowej kadry naukowej tak w zakresie medycyny, jak i farmacji.

Tak to przed samym sobą usprawiedliwiłem zgodę na mój wykład, jako kogoś wprawdzie spoza branży, ale zarazem kogoś z ukosa spoglądającego i stale towarzyszącego rozwojowi lecznictwa, także od strony farmaceutycznej.

Wbrew może oczekiwaniom, nie będzie w tym, co chcę powiedzieć, wylizania ani należnych zachwytów nad wspaniałymi sukcesami nauk i przemysłu farmaceutycznego w XX wieku, a tylko rozważania i komentarz dotyczące wkładu, jaki nasze drogi rozwojowe wnoszą do wypełniania zadań ochrony zdrowia.

Encyklopedyczny zapis (PWN, 1983) określa farmację jako zespół nauk obejmujący całość wiedzy o lekach. Wiadomo, że początki tej wiedzy sięgają mrocznych czasów. Historyczne zapiski mówią, jak pradawny lekarz sam sporządzał i wydawał swoje lekarstwa. Z czasem funkcję tę przejmowały apteki. Pierwszą uniwersytecką katedrę far-

macji powołano w Padwie w 1545 roku, a w Polsce na Uniwersytecie Jagiellońskim w Krakowie w roku 1783. Nasze pierwsze Towarzystwo Farmaceutyczne powstało w Wilnie w 1819 roku, wydziały farmaceutyczne głównie szkoliły aptekarzy i sprawowały kontrolę nad aptekami.

Jeszcze do połowy XX wieku znaczną większość w działalności aptek stanowiły leki recepturowe, mimo że już u schyłku XIX wieku duże wytwórnie przemysłowe produkowały leki gotowe. W XX wieku gwałtowny rozwój biochemii, chemii analitycznej i syntetycznej, inżynierii chemicznej, fizjologii i wyodrębnionej z niej farmakologii doświadczalnej spowodowały, że w latach 50. zaczęło tak szybko przybywać nowych preparatów farmaceutycznych, że nazwano to „eksplozją leków”.

Kiedy po 35 latach Instytut Farmaceutyczny w Warszawie obchodził uroczystości swój jubileusz, proszono mnie o wygłoszenie okolicznościowego wykładu. Porównałem wtedy (*Pol. Tyg. Lek. 1987; 43: 1615*) spis farmaceutyków dostępnych w Polsce sporządzony przez prof. J. Supniewskiego w roku 1937 z lekospisem wydanym w 1985 roku. W tym pierwszym znalazłem

483 pozycje leków, w drugim zaś blisko 2000. Był to w pół wieku nie tylko czterokrotny liczbowo przyrost możliwości leczniczych, ale i ogromna wymiana jakościowa. Z owych 483 specyfików tylko niecałe 15% znalazło się w spisie z 1985 roku i stanowiły one tam zaledwie niecałe 6%. W świecie wymiana była jeszcze większa. Nasz lekospis w latach 80. był jeszcze bardzo ubogi. Różne zachodnie lekospisy zawierały nawet po kilka lub kilkanaście tysięcy pozycji. Byliśmy wtedy zalewani kalendarzykami lekarskimi różnych firm farmaceutycznych, które przemycały nam informacje o niedostępnych lekach. Po zniesieniu barier komunikacyjnych szóste wydanie *Leków współczesnej terapii* J.K. i A. Podlewskich zawierało w 1996 roku 14 000 pozycji. Ostatnie wydanie z roku 1998, nie licząc leków naturalnych, radiofarmaceutyków, płynów odżywczych, szczepionek zawiera już 200 000 generycznych nazw leków obejmujących ponad 500 000 specyfików. Tak olbrzymi przyrost od blisko 500 do 500 000 można rzeczywiście nazwać imponującym. Lekarzowi, który kształcił się na 500, a teraz dostaje informacje o 500 000, musi zawrócić się w głowie. Tylko czy to było potrzebne? Jak się to przyczyniło do poprawy stanu i do ochrony zdrowia pacjenta i całego społeczeństwa?

Opanowanie informacji o olbrzymiej liczbie leków staje się niezmiernie trudne. Badania ankietowe – tak dziś modne – wykazały, że pojedynczy lekarz, przy ogromnym dziś zróżnicowaniu specjalności i kierunków medycyny, posługuje się średnio kilkudziesięcioma lekami, które dobrze zna. Wiąże się to z niezmiernie trudnym problemem kształcenia lekarzy. Podobne trudności przeżywa farmacja i apteki, które do niedawna identyfikowano z farmacją. W dzisiejszej aptece zanikła tania receptura, a cały dzień trwa wydawanie gotowych specyfików. Rośnie liczba leków sprzedawanych *over the counter* i specyfików paramedycznych.

Tymczasem perspektywa szybkiego i spektakularnego działania nowych leków precyzyjnie wycelowanych na upatrzony proces czy na pewną zmianę chorobową jest niezmiernie pociągająca, budzi zachwyt i lekarzy, i pacjentów; jest przedmiotem wybujałej reklamy.

Zapomina się tylko, że pocisk leku precyzyjnie dobranego i wycelowanego w dziesiątkę tarczy upatrzzonego w ustroju celu, rozbija się na szrapnele, docierające w różne punkty i natrafiające na warunki strukturalne i czynnościowe w innych narządach, nierozeznane w postawionej diagnozie choroby.

Tak wspaniałym sukcesom terapii – zarówno farmakologicznej, jak i zabiegowej – w drugiej połowie XX wieku zaczęły towarzyszyć na ogromną skalę tzw. zjawiska niepożądane, które mimo osiągnięcia pozytywnego doraźnego efektu przynosić zaczęły w następstwie ukazywanie się krótko- lub długoterminowych patologii wtórnych, a nawet skracanie życia. Iluż to leków, którymi zachwycaliśmy się jeszcze przed 30 lub 20 laty, a nawet przed 10 laty, dziś już nikt nie używa? To właśnie tak długo trzeba czekać, nim ustali się opinia o leku, który zresztą na pewno jest skuteczny farmakodynamicznie stosownie do celu. Stąd taką wagę przywiązuje się dziś do badań postmarketingowych, już po rejestracji leku, nad odległymi efektami jego stosowania, w próbach wieloletnich i na tysiącach pacjentów.

To właśnie skutek tych groźnych ostrzeżeń towarzyszących rozwojowi farmakoterapii pojawiła się konieczność przełamania odwiecznego „tabu” i prowadzenia badań już nie na samych zwierzętach, ale na ludziach chorych. Ta sytuacja doprowadziła do powstania wspomnianej już farmakologii klinicznej. Także pamiętny wyrok Sądu Norymberskiego i późniejsza Deklaracja Helsińska doprowadziły do rozwoju światowego ruchu na rzecz ochrony praw człowieka, czego specyficzną konsekwencją była ochrona praw pacjenta i autonomii ludzkiej osoby. W rezultacie cały świat ogarnęła akcja tworzenia mieszanych komitetów etycznych przedstawicieli nauki i społeczeństwa oraz dialogu nauki ze społeczeństwem. Powstające na świecie w latach 70., a w Polsce powołane w roku 1982, komitety nie zdążyły się jeszcze skonsolidować nad rzetelnością i uczciwością w naukach lekarskich i nad respektowaniem autonomii pacjenta, a już w gigantycznym rozwoju nauki natrafiły na nowe niezmiernie trudności. Należą do nich rosnący koszt ochrony zdrowia i niedostępność nowych osiągnięć, powodujące

rosnącą elitarność nowoczesnej medycyny. Mam tu na myśli nie tylko koszty leków, które w USA rosną przeciętnie o 15% na rok (*N. Engl. J. Med.* 2000; 342: 1902 oraz 344:1010), ale również takie dziedziny, jak transplantologia, immunologia, inżynieria genetyczna i komórkowa, nie tylko że kosztowne, ale też związane z podważaniem zasady nienaruszalności życia, z podważaniem pojęcia formowania osoby ludzkiej i powielaniem osoby przez klonowanie. Te ostatnie trendy w etyce, objęte mianem „bioetyka”, zbulwersowały cały świat i jego narody, państwa, rządy i organizacje społeczne i międzynarodowe. Stało się to widoczne chociażby w kontrowersjach prawnych, jak na przykład istnienie z jednej strony międzynarodowego ruchu za znoszeniem kary śmierci, a z drugiej gdzieś tam widoczne akceptowanie uśmiercania chorych na ich żądanie lub zabijanie bezbronnych embrionów ludzkich. Stało się to wbrew przyświecającej dotychczasowemu rozwojowi cywilizacji, kultury i stanowieniu prawa idei ochrony nadrzędnej wartości życia ludzkiego i ochrony słabszego. To nie jest dygresja. Za zjawiskiem tym stoją bowiem ogromne presje gigantów przemysłowych pod hasłem postępu terapii. Wszystkie te przełomowe konflikty mają swoje przełożenia w horyzontach teorii i praktyki, farmakoterapii oraz interesów przemysłu farmaceutycznego.

Wreszcie do kontrowersji i konfliktów, którym u progu XXI wieku przyszło nam stawić czoła, doszła światowa tendencja globalizacji. Z gospodarczego i ekonomicznego punktu widzenia idea łączenia wysiłków i wspólnego osiągnięcia celu nie jest nowa. Widać ją w ustawicznym dążeniu do podnoszenia produkcji, do obniżania kosztów, do zapewnienia zbytu i udostępnienia produktów. Jeśli dobro osiągnięte tą drogą ma być korzystne dla całego świata, to trudno byłoby idei tej się sprzeciwiać. Jednak zależy to od tego, czy osiągnięty skutek uznany będzie za dobro wspólne całego świata (*Brit. Med. J.* 2001; 323: 152). Przemysł farmaceutyczny już wszedł na tę drogę. Przez cały wiek XX byliśmy świadkami, jak zaledwie rodzący się u progu stulecia, rozwinał się do rangi najpotężniejszej gałęzi przemysłu (*N. Engl. J. Med.* 2001; 344: 1010) poprzez łączenie się silnych pro-

ducentów leków w coraz większe spółki i koncerny międzynarodowe. Stworzył własne laboratoria naukowe i swoimi wpływami wymusza i kontraktuje działalność naukową innych instytucji naukowych, a pośrednio – poprzez owoce tej działalności – dyktuje codzienną praktykę lecznictwa. W ostatnich czasach już coraz wyraźniej można widzieć, że nie tylko pośrednio, ale także bezpośrednio zdominowuje działalność leczniczą. Opanowane zostały towarzystwa lekarskie, ich kongresy, sympozja oraz wydawnictwa lekarskie. Presja przemysłu farmaceutycznego, kierowana prawami rynku, trafia do każdego lekarza przez własną prasę, media i przez swoich przedstawicieli. O ile do tej pory presja ta szła kanałami respektującymi ustalone zasady, że jedynym dysponentem leczenia jest służba zdrowia, a więc lekarze i farmaceuci, to ostatnio pojawiła się nowa forma promocji, czyli tak zwanego urynkowania leków, wprost do konsumenta (*M. Sinai. J. Med. 2001; 68: 197*). I nie jest to tylko marginesowa działalność. W USA niektóre leki już w 90% promowane są wprost do konsumentów. Gdy w roku 1996 na taką akcję przemysł wydawał 600 milionów USD, to w roku 1999 ponad 1,5 miliarda USD, pomijając nas, lekarzy i Was, farmaceutów.

Nie chciałbym tutaj powoływać się na zajęcia znane wszystkim z mediów w czasie ostatnich spotkań grupy G 8 + Rosja w Seattle, Pradze i Genewie. Przybrały one tragiczny przebieg przez udział anarchistów, a przecież w obradach chodziło głównie o problemy związane z globalnymi zagrożeniami zdrowotnymi i o protest przeciwników globalizacji.

Jesteśmy w uczelni uniwersyteckiej, dlatego pozwolę sobie zwrócić uwagę na stanowisko świata nauki – nauki, która wspierana przez przemysł, poczuła się jednak przez niego potężnie zagrożona i dała temu dobitny wyraz, może jeszcze nie wszędzie znany i doceniony.

Farmacja uniwersytecka to już nie jest tylko kształcenie aptekarzy, ani sprawowanie nadzoru nad aptekami. To jest partner i podstawa potężnego przemysłu i oba natrafiają na ogromne horyzonty otwierane przez różne dziedziny nauki i techniki, a jednocześnie na rosnące potrzeby społeczeństwa uczącego się coraz bardziej doceniać wartość

zdrowia, choć rozumiejącego je często naiwnie. Ze względu na te potrzeby przemysł farmaceutyczny korzysta ze specjalnych przywilejów, sam jednak kieruje się prawami wolnego rynku podobnie jak inne przemysły. W USA, kraju, który skupia 36% światowego przemysłu farmaceutycznego i korzysta z dużych przywilejów, ceny leków są dwukrotnie wyższe niż w Europie i określone zostały jako „kapryśne” (*N. Engl. J. Med. 2000; 342: 1902*) i okazały się największym obciążeniem dla systemów ochrony zdrowia, a także dla kieszeni obywateli (*N. Engl. J. Med. 2001; 344: 1010*). Kierunki zaś poszukiwań nowych leków i ich modyfikacji nie zawsze są zgodne z potrzebami społeczeństwa. Uznano, że farmacja przemysłowa, choć posługuje się metodami naukowymi, wymknęła się spod kontroli uniwersyteckiej myśli naukowej. Za nią farmakoterapia przeszła pod kontrolę przemysłu (*N. Engl. J. Med. 2000; 342: 1516*). W ubiegłym roku przedstawiciele 700 amerykańskich uczelni i instytutów naukowych zebrali się na konferencji i podjęli uchwałę o konieczności położenia kresu hegemonii przemysłu i jego ekonomicznej presji na kierunki i tok prac badawczych. Sytuacja jest trudna, bo siła pieniądza jest duża, a pracownicy nauki nie są wolni od ludzkich przywar. Jednak naukę tworzy tylko i wyłącznie człowiek i tylko człowiekowi jest ona potrzebna. Dlatego nie może się ona obracać na szkodę ludzkości. Zlikwidowany musi być konflikt interesów zachodzący pomiędzy nauką a przemysłem (*Science 2001; 292: 829, N. Engl. J. Med. 2000; 342: 1516, J. Am. Med. Ass. 2000; 284: 2237*).

Mówi się, że badania naukowe nie mogą mieć granic. To słuszne, jeśli chodzi o wielostronność kierunków poznania. Ale nie może być słuszne, gdy ich cele zwracają się przeciwko ludziom i kwestionują ludzkie zasady moralne. Medycyna, a z nią farmacja powstały z codziennych ludzkich potrzeb niesienia ulgi w cierpieniu. Dolegliwości i cierpienia są jedyną motywacją, dla której ludzie się zwracają do nas o pomoc i jej od nas oczekują. Ludzie doskonale wiedzą, że ani nieśmiertelności, ani świata bez chorób nigdy nie będzie. To czego chcą, to żyć w poczuciu pełnego zdrowia fizycznego, psychicznego i społecznego. Większość ludzkości

cierpi na infekcje, zarobaczenie, cierpi z głodu i brudu, cierpi na przewlekłe choroby cywilizacyjne, cierpi z powodu lęków z bezradności i beznadziei, z uzależnienia od alkoholu, tytoniu i narkotyków. Ani tragiczni samobójcy, ani pragnący eutanazji nie domagają się przecież przedłużenia im życia, tylko mają dość cierpienia. Po prostu, ludzie mają inne potrzeby niż oferty, które niesie im dzisiejsza nauka, nastawiona na wysublimowane problemy. Nikt się nie sprzeciwił postępowi, który był, jest i będzie, byleby szedł on w parze z odczuciem powszechnych potrzeb, a nie nastawiał się na przeżycie 80, czy 90 lat i na dalsze uprawianie turystyki. To samo przyjdzie i dobrze gdy przyjdzie jako skutek, ale nie jako cel ochrony zdrowia.

Dlatego ukierunkowanie badań naukowych w medycynie i farmacji nie może pozostać w gestii stale potężniejących gigantów przemysłowych, lecz musi być dostosowane do zmieniającej się epidemiologii chorób i do potrzeb, które nigdy nie będą jednolite dla wszystkich ras i dla wszystkich kontynentów. Te zmienne społeczne postulaty muszą być rozwiązywane przez naukowe badania i programy opracowywane na szerokiej uniwersyteckiej bazie, a nie w radach nadzorczych przemysłowych gigantów. Sterowanie nauką musi wrócić do społecznych autorytetów naukowych najszerzej rozumianych (*J. Am. Med. Ass. 2000; 842: 2231*). Pamiętajmy, że medycyna i farmacja oparte są na naukach przyrodniczych, te zaś coraz bardziej na naukach podstawowych, ale z racji swego społecznego przeznaczenia przynależą przede wszystkim do nauk społecznych. Kryzys systemów ochrony zdrowia ogarniający dziś cały świat jest właśnie skutkiem lekceważenia ich przeznaczenia (*Med. Dypl. 2000; 9: 14*).

Po tym rzucie oka na sytuację w świecie, nie od rzeczy będzie wspomnieć, że w Polsce nie mamy rodzimych gigantów, a Rada Naukowa Instytutu Przemysłu Farmaceutycznego, przy całej ambicji modernizacji naszego lecznictwa i zarazem zrozumiałej dbałości o rentowność, zawsze liczyła się z potrzebami narodu, nawet gdy z punktu widzenia ekonomii były one niekorzystne. Dziś polski przemysł farmaceutyczny liczy 274 producentów, przeważnie drob-

nych, bo tylko 10 dużych zakładów syntezy i 10 dużych zakładów leku naturalnego. Stanowi on zaledwie 1% całego polskiego przemysłu. Niemniej zatrudnia 25 000 pracowników, dostarcza 2500 produktów na sumę 2,5 miliarda USD. Cóż, kiedy wydaliśmy na leki w 1999 roku 9,5 miliarda USD, a w roku 2000 już 10,5 miliarda (*Forum Ref. Śl. Zdr. 2001; 9/40: 62*). Rynek polski jest w większości rynkiem globalnym. Problem, jak dzielić nasz budżet przeznaczony na zdrowie, jest taki sam jak na świecie. Niepowodzenie reformy służby zdrowia wymaga, tak jak na świecie, odważnej polityki zdrowia i wzięcia pod uwagę dylematu: ambi-

cje wydłużenia życia godne XXI wieku czy satysfakcja społeczna?

Świat medyczny jest w rozterce. Choć medycyna opiera się na naukach przyrodniczych, a nawet coraz bardziej na naukach ścisłych, nie może zapominać, że jest przeznaczona dla ludzi i do spełnienia swych zadań społecznych musi szukać równowagi w naukach społecznych. Dlatego jedyną alternatywą wydaje się rozwój zrównoważony: Medycyna z ludzką twarzą.

Nam zaś wszystkim nauczonym doświadczeniami minionego wieku, oprócz pełnienia swoich funkcji w zawodzie, pozostaje niezmiernie ważny

obowiązek kształtowania opinii publicznej nie przez gloryfikacje sukcesów, tylko przez codzienne ostrzeganie ludności przed lekkomyślną wiarą we wszystkie reklamowane nowości z warsztatów naukowych. Nie wszystko, co jest najnowsze i najdroższe, jest najlepsze. Tego też nauczyliśmy się, że wiele tych nowości dziś podziwianych, za 5 lub 10 lat zostanie uznane za szkodliwe, lub zniknie, a skargi i cierpienia ludzkie, te same od tysięcy lat, pozostaną niezmiennie i one, a nie długowieczność, muszą być przedmiotem naszej troski.

Kornel Gibiński

DZIEKANI WYDZIAŁU FARMACEUTYCZNEGO

Prof. dr hab. Leonidas SAMOCHOWIEC

Urząd dziekana sprawował w okresie 1 IX 1972–30 XI 1972.

Urodził się w 1923 roku w Pohoście, w pow. pińskim. Absolwent ŚAM (1960), prof. zw., dr hab. w zakresie farmakologii (dr 1960, doc. 1965, prof. nadzw. 1974, prof. zw. 1982), specjalista I stopnia w zakresie położnictwa i ginekologii (1965) oraz II stopnia z zakresu farmakodynamiki i farmakologii klinicznej.

Na Wydziale Farmaceutycznym pełnił obowiązki zastępcy dyrektora Instytutu Chemii i Fizyki Medycznej (1 IV 1972–31 VIII 1972), następnie mianowany został dyrektorem Instytutu Farmakologii i Analityki Medycznej (1 IX 1972–30 XI 1972) oraz kierownikiem funkcjonującego w ramach tego instytutu Zakładu Farmakodynamiki i Toksykologii (do 30 XI 1972). W okresie 1 IX 1972–30 XI 1972 sprawował urząd dziekana Wydziału Farmaceutycznego. Z dniem 1 XII tego roku przeniósł się do PAM w Szczecinie, gdzie objął stanowisko kierownika Zakładu Farmakologii.

W pracy naukowej koncentrował się na: farmakoterapii doświadczalnej i toksykologii, fizjologicznych, metabolicznych i farmakologicznych aspektach zmienionych patologicznie narządów, badaniach nowych leków, fitoterapii i balneoklimatologii, problemach metodologicznych w farmakologii. Opracował nowy lek *Cynarex*, stosowany w profilaktyce zatruc dwusiarczkiem węgla. Autor nowych metod diagnostycznych wczesnego rozpoznawania miażdżycy za pomocą elektretinografu, nowych metod analizy farmakologicznej leczniczych surowców roślinnych, nowych środków stosowanych w arytmii serca. Autor lub współautor 256 artykułów, dwóch skryptów, trzech podręczników.

Promotor 26 dysertacji doktorskich, opiekun 3 rozpraw habilitacyjnych, recenzent 51 dysertacji i 10 rozpraw habilitacyjnych. Wielokrotnie reprezentował polską medycynę na zagranicznych zjazdach naukowych, m.in. w Helsinkach, Edynburgu, Zurichu, Mediolanie, Chicago, San Diego, Tokio, Londynie, Cambridge.

Członek towarzystw naukowych, m.in.: Pol. Tow. Farmakologicznego, Pol. Tow. Biochemicznego, Pol. Tow. Fizjologicznego, Pol. Tow. Badań Radiacyjnych, Europejskiego Towarzystwa Badań Toksyczności Leków „Eurotox”, European Society of Biochemical Pharmacology, oraz instytucji naukowych: Rady Naukowej przy MZiOS, Rady Naukowej Instytutu Przemysłu Zielarskiego w Poznaniu, przewodniczący Zespołu Medycyny Pracy w Przemysle i Rolnictwie. Odznaczony m.in.: Krzyżem Kawalerskim OOP, Medalem Komisji Edukacji Narodowej, tytułem „Zasłużony Nauczyciel PRL”.

Prof. dr hab. Marian DRÓŹDŹ

Urząd dziekana sprawował w latach 1975–1977 (w okresie od 8 II 1973 do 31 VIII 1975 pełnił obowiązki dziekana Wydziału Farmaceutycznego) i 1981–1983.

Urodził się w 1931 roku w Wanatach, w pow. częstochowskim. Jest absolwentem ŚAM, profesorem nadzwyczajnym i doktorem habilitowanym w zakresie biochemii (dr 1966, dr hab. 1980, doc. 1981, prof. nadzw. 1988), specjalistą I (1964) i II stopnia (1969) w zakresie analityki lekarskiej oraz specjalistą I stopnia w zakresie chorób dziecięcych (1970).

Ze Śląską Akademią Medyczną związał się zawodowo po ukończeniu studiów. Od 1972 roku kierował Zakładem Analityki Medycznej i Chemii Klinicznej na Wydziale Farmaceutycznym w Sosnowcu (1972–1982) oraz Katedrą i Zakładem Biochemii i Chemii na Wydziale Lekarskim w Katowicach (1982–1997). Obecnie pracuje na stanowisku profesora w Zakładzie Biochemii Doświadczalnej i Klinicznej Wydziału Lekarskiego ŚAM w Katowicach. W latach 1972–1975 był prodziekanem, a następnie w okresie 1 IX 1975–31 XII 1977 (w okresie od 8 II 1973 do 31 VIII

1975 pełnił obowiązki dziekana Wydziału Farmaceutycznego) oraz 1 IX 1981–31 III 1983 – dziekanem Wydziału Farmaceutycznego. W latach 1979–1981 pełnił funkcję dyrektora Instytutu Bioanalizy i Badania Środowiska na Wydziale Farmaceutycznym.

W pracy naukowej koncentruje się na badaniach doświadczalnych hodowli komórkowej fibroblastów, biochemii tkanki łącznej, ze szczególnym uwzględnieniem powstawania doświadczalnych kolagenoz i miażdżycy. Współautor ponad 350 artykułów, w tym około 100 zamieszczonych w czasopismach zagranicznych, autor kilku rozdziałów w skryptach z chemii fizjologicznej oraz redaktor dwóch skryptów z chemii i biochemii. Autor lub współautor około 280 komunikatów prezentowanych na kongresach i zjazdach oraz na konferencjach towarzystw naukowych.

Jest promotorem 31 i recenzentem 69 dysertacji doktorskich oraz opiekunem 8 i recenzentem 12 rozpraw habilitacyjnych, kierował także 83 specjalizacjami I stopnia i 5 II stopnia z zakresu diagnostyki laboratoryjnej.

Członek: Pol. Tow. Lekarskiego, Pol. Tow. Biochemicznego (zastępca przewodniczącego i przewodniczący Oddziału Śląskiego, członek Zarządu Głównego), Pol. Tow. Diagnostyki Laboratoryjnej, Pol. Tow. Badań nad Miażdżycą, Międzynarodowego Towarzystwa Chemii Klinicznej, Federacji Europejskich Towarzystw Tkanki Łącznej.

Odnaczone m.in.: Krzyżem Kawalerskim OOP, Złotym Krzyżem Zasługi, Medalem Komisji Edukacji Narodowej, odznaką „Za wzorową pracę w służbie zdrowia” oraz Medalem 40-lecia ŚAM.

Prof. dr hab. Jeremi CZAPLICKI

Urząd dziekana sprawował w latach 1978–1981.

Urodził się w 1930 roku w Łozach w pow. krzemienieckim. Był absolwentem ŚAM, profesorem nadzwyczajnym i doktorem habilitowanym w zakresie biologii, specjalistą I (1958) i II (1968) stopnia z zakresu okulistyki (kand. n. med. 1958, dr hab. 1970, zatw. CKK 1972, prof. nadzw. 1985).

Zawodowo ze Śląską Akademią Medyczną związany od lat 50. Kierował Pracownią Przeszczepów przy Zakładzie Anatomii Patologicznej w Zabrze (1963–1966), Pracownią Przeszczepów Zakładu Biologii Lekarskiej (1967–1971), Pracownią Biologii Farmaceutycznej Instytutu Farmakodynamiki i Analityki Medycznej Wydziału Farmaceutycznego (1972–1978), Zakładem Biologii i Botaniki Farmaceutycznej (1978–1984) oraz Katedrą i Zakładem Biologii i Genetyki (od 1984 roku). W okresie od 1 I 1978 do 31 VIII 1981 był dziekanem Wydziału Farmaceutycznego, w latach 1982–1987 – prorektorem ds. dydaktyczno-wychowawczych, a w la-

tach 1989–1990 – p.o. prodziekanem Wydziału Farmaceutycznego.

Prowadził badania nad biologicznym działaniem grasicy embrionalnej świń. Wykazał wpływ wyciągów embrionalnych grasic na funkcje immunologiczne i pozaimmunologiczne dorosłych zwierząt, a także istnienie immunosupresyjnego i przeciwanafilaktycznego czynnika zawartego w embrionalnej grasicy oraz surowicy krwi. W 1991 roku był współzałożycielem Fundacji „REVITA”, której celem jest podejmowanie inicjatyw oraz pomoc w finansowaniu badań naukowych mających za zadanie wdrożenie do stosowania klinicznego preparatów grasicy.

Opublikował 62 artykuły, w tym 29 w czasopismach zagranicznych. Był promotorem 5 dysertacji doktorskich, 42 prac magisterskich oraz opiekunem dwóch habilitacji.

Uczestniczył w pracach: Pol. Tow. Anatomicznego, Pol. Tow. Endokrynologicznego, Pol. Tow. Lekarskiego, Pol. Tow. Okulistycznego, The Transplantation Society, International Society for Thymus Research, American College of Angiology. Był współredaktorem czasopisma „International Journal of Thymology”.

Odnaczone m.in.: Krzyżami Komandorskim i Kawalerskim OOP, Złotym Krzyżem Zasługi, Medalem Komisji Edukacji Narodowej oraz odznakami: „Zasłużony w rozwoju województwa katowickiego”, „Za wzorową pracę w służbie zdrowia”.

Zmarł w 1997 roku, pochowany na cmentarzu w Katowicach.

Prof. dr hab. Tadeusz WILCZOK

Urząd dziekana sprawował w latach 1984–1987 (w okresie od 1 IV 1983 do 31 VIII 1984 pełnił z polecenia rektora funkcję dziekana) oraz 1990–1996.

Urodził się w 1934 roku w Katowicach. Jest absolwentem Uniwersytetu Wrocławskiego, profesorem zwyczajnym i doktorem habilitowanym z zakresu biochemii i biologii molekularnej (dr 1960, dr hab. 1962, prof. nadzw. 1974, prof. zw. 1985).

Ze Śląską Akademią Medyczną jest związany od 1966 roku. Należy do grona inicjatorów i organizatorów Wydziału Farmaceutycznego ŚAM – w 1969 roku powierzono mu kierownictwo zespołu ds. założeń i struktury oraz pełnomocnika ds. organizacji wydziału. Po jego powołaniu – w 1971 roku – kierował nim do sierpnia 1972 roku jako pełnomocnik rektora. Funkcję dziekana sprawował w okresach: 1 IX 1984–31 VIII 1987 (wcześniej, od 1 IV 1983, pełnił funkcję z polecenia rektora) oraz 1 IX 1990–31 VIII 1996. W latach 1996–1999 był prorektorem ds. nauki. Od 1 IX 1999 jest rektorem ŚAM.

Od 1998 roku kieruje Katedrą Biologii Molekularnej, Biochemii i Biofarmacji oraz Zakładem Biologii Molekularnej i Genetyki na Wydziale Farmaceutycznym ŚAM. Wcześniej był kierownikiem Katedry Chemii Ogólnej ŚAM (1966–1971), dyrektorem Instytutu Chemii i Fizyki Medycznej oraz kierownikiem Zakładu Chemii Bioorganicznej i Biofizycznej Wydziału Farmaceutycznego ŚAM (1971–1983), po zlikwidowaniu zaś struktury instytutowej – kierownikiem Katedry Biochemii i Biofizyki Wydziału Farmaceutycznego.

Zajmuje się medycyną molekularną, a szczególnie mutacjami genów odpowiedzialnych za choroby wirusowe, biopolimerami i genetycznymi podstawami nowotworów.

Odbył wieloletnie szkolenia i staże naukowe w renomowanych ośrodkach za granicą, m.in. w Sloan Kettering Institute for Cancer Research w Nowym Jorku, Albert Einstein College of Medicine w Nowym Jorku, Agencji Ochrony Środowiska USA i w Instytucie Biochemii Uniwersytetu Gutenberga w Moguncji.

Jest autorem około 300 prac naukowych, ponad 300 doniesień zjazdowych, promotorem 121 prac magisterskich, 50 dysertacji doktorskich, opiekunem w 17 przewodach habilitacyjnych i wnioskodawcą w 22 przewodach do tytułu profesora. Członek wielu komitetów PAN, a także: Pol. Tow. Onkologicznego, Pol. Tow. Biochemicznego, Pol. Tow. Farmaceutycznego, Pol. Tow. Lekarskiego oraz członkiem zagranicznym Francuskiej Akademii Nauk Farmaceutycznych. Odznaczony m.in.: Złotym Krzyżem Zasługi, Medalem Komisji Edukacji Narodowej, Krzyżami Kawalerskim i Komandorskim OOP, odznakami srebrną i złotą „Zasłużonemu w rozwoju województwa katowickiego”, odznaką „Za wzorową pracę w służbie zdrowia”, Orderem Honorowym „Laur 50-lecia ŚAM”.

Odbył wieloletnie szkolenia i staże naukowe w renomowanych ośrodkach za granicą, m.in. w Sloan Kettering Institute for Cancer Research w Nowym Jorku, Albert Einstein College of Medicine w Nowym Jorku, Agencji Ochrony Środowiska USA i w Instytucie Biochemii Uniwersytetu Gutenberga w Moguncji.

Jest autorem około 300 prac naukowych, ponad 300 doniesień zjazdowych, promotorem 121 prac magisterskich, 50 dysertacji doktorskich, opiekunem w 17 przewodach habilitacyjnych i wnioskodawcą w 22 przewodach do tytułu profesora. Członek wielu komitetów PAN, a także: Pol. Tow. Onkologicznego, Pol. Tow. Biochemicznego, Pol. Tow. Farmaceutycznego, Pol. Tow. Lekarskiego oraz członkiem zagranicznym Francuskiej Akademii Nauk Farmaceutycznych. Odznaczony m.in.: Złotym Krzyżem Zasługi, Medalem Komisji Edukacji Narodowej, Krzyżami Kawalerskim i Komandorskim OOP, odznakami srebrną i złotą „Zasłużonemu w rozwoju województwa katowickiego”, odznaką „Za wzorową pracę w służbie zdrowia”, Orderem Honorowym „Laur 50-lecia ŚAM”.

Doc. dr hab. Wiesław CHORAŹY

Urząd dziekana sprawował w latach 1987–1989.

Urodził się w 1919 roku w Sanoku. Był absolwentem UJ, docentem, doktorem habilitowanym w zakresie bromatologii (dr 1964, dr hab. 1983, doc. 1985), specjalistą I (1975) oraz II stopnia (1976) w zakresie farmacji aptecznej.

Z Wydziałem Farmaceutycznym ŚAM związany od 1973 roku, kiedy to powierzono mu kierownictwo Zakładu Chemii Żywności i Żywności (późniejszej Katedry i Zakładu Bromatologii). Od 1981 do 1986 roku był zastępcą dyrektora Instytutu Bioanalizy i Badania Środowiska, w latach 1984–1987 pełnił obowiązki prodziekana, a w okresie 1 IX 1987–31 VIII 1989 – dziekana Wydziału Farmaceutycznego.

Zajmował się ochroną zdrowia w warunkach skażonego środowiska wielkoprzemysłowego, głównie żywieniem robotników i dzieci Górnośląskiego Okręgu Przemysłowego. Inicjator wdrożenia w resorcie górnictwa na skalę masową profilaktyki przeciwgrzybiczej oraz zastosowania w hutnictwie i górnictwie wieloelektrolitowych płynów wyrównawczych.

Autor 65 artykułów i 41 referatów wygłoszonych na kongresach, sympozjach i zjazdach naukowych. Aktywnie działał w towarzystwach naukowych, m.in. był współzałożycielem Oddziału Śląskiego Pol. Tow. Farmaceutycznego w Katowicach, w którym w latach 1958–1965 pełnił funkcję przewodniczącego, członkiem Pol. Tow. Farmakologicznego, współzałożycielem i wiceprzewodniczącym Śląsko-Krakowskiego Oddziału Polskiego Towarzystwa Nauk Żywnościowych z siedzibą w Krakowie (współzałożyciel i wiceprzewodniczący), członkiem Komitetu Żywności Człowieka PAN, Sekcji Bromatologicznej Komisji Analizy Farmaceutycznej Komitetu Chemii Analitycznej PAN, a także członkiem honorowym Environmental-Nutritional Health Research Organization. Należał do zespołu redakcyjnego „Magnesium Research”.

Odznaczony m.in.: Krzyżem Kawalerskim OOP, Złotym Krzyżem Zasługi, odznakami „Za wzorową pracę w służbie zdrowia”, „Zasłużonemu w rozwoju województwa katowickiego”, „Za Zasługi dla Ochrony Środowiska i Gospodarki Narodowej”, Medalem im. I. Łukasiewicza, ponadto był laureatem Wojewódzkiej Nagrody za wybitne osiągnięcia w dziedzinie nauk medycznych i profilaktyki leczniczej w przemyśle górnym i hutniczym oraz nagrody II stopnia Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej.

Zmarł w 1992 roku w Katowicach, pochowany na cmentarzu w Straconce (Bielsko-Biała).

Prof. dr hab. Władysław WARDAS

Urząd dziekana sprawował w latach 1989–1990.

Urodził się w 1935 roku w Mnichu. Jest absolwentem Politechniki Śląskiej, profesorem i doktorem habilitowanym w zakresie nauk technicznych (dr 1967, dr hab. 1983, zatw. CKK 1984, doc. 1984, prof. 1996).

W Śląskiej Akademii Medycznej zatrudniony od 1958 roku. Kierował Zakładem Chemii Nieorganicznej (1972–1984), obecnie – od 1984 roku – prowadzi Katedrę i Zakład Chemii Ogólnej i Analitycznej na Wydziale Farmaceutycznym. Jest również kuratorem Zakładu Farmacji Fizycznej. W latach 1987–1989 był prodziekanem Wydziału Farmaceutycznego, a w okresie od 1 IX 1989 do 31 VIII 1990 – dziekanem.

Odbył staże naukowe z zakresu fizykochemii biopolimerów w Instytucie Biologii Molekularnej w Moskwie, Instytucie Cytologii i Genetyki w Nowosybirsku oraz Instytucie Związków Wysokocząsteczkowych w Leningradzie.

Prowadzi badania nad fizykochemią biopolimerów (doskonalenie techniki badawczej) oraz badania w zakresie ochrony środowiska, związane z występowaniem substancji rakotwórczych w środowisku i zagrożeniem zdrowia ludzi. Główne osiągnięcia: w zakresie problematyki analitycznej – m.in. oznaczanie śladowych ilości tlenku węgla metodą GC, z zastosowaniem sit węglowych; w zakresie wykorzystania metod sorpcyjnych do usuwania zanieczyszczeń środowiskowych – m.in. stwierdzenie możliwości wydajnej adsorpcji zanieczyszczeń organicznych oraz jonów toksycznych metali w procesie strącania lignin technicznych.

Autor i współautor 72 artykułów, w tym 17 opublikowanych w czasopiśmie zagranicznych, 6 prac poglądowych oraz 126 komunikatów ze zjazdów, a także 3 skryptów. Jest promotorem 6 dysertacji doktorskich.

Członek: Pol. Tow. Chemicznego (1961), Pol. Tow. Biochemicznego (1967, zastępca przewodniczącego Oddziału Śląskiego 1987–1992), Pol. Tow. Toksykologicznego (1987), Pol. Tow. Biofizycznego (1972, sekretarz Zarządu Głównego 1972–1976, sekretarz i przewodniczący Zarządu Oddziału Śląskiego od 1977 r.), Pol. Tow. Badań Radiacyjnych, European Association for Cancer Research, Society of Ecotoxicology and Environmental Safety „Secotox”, Komisji Nauk Chemicznych PAN, Rady Programowej czasopisma „Journal of Environmental Study”.

Odnznaczony m.in.: Krzyżem Kawalerskim OOP, Złotym i Srebrnym Krzyżami Zasługi, Medalem Komisji Edukacji Narodowej oraz odznakami: „Za wzorową pracę w służbie zdrowia”, „Zasłużonemu w rozwoju województwa katowickiego”.

Prof. dr hab. Barbara BŁOŃSKA-FAJFROWSKA

Urząd dziekana sprawuje od 1996 roku.

Urodziła się w 1949 roku w Bytomiu. Jest absolwentką ŚAM, profesorem i doktorem habilitowanym w zakresie biologii lekarskiej, specjalistą I stopnia w dziedzinie okulistyki (dr 1977, dr hab. 1985, prof. 2001).

Z Wydziałem Farmaceutycznym Śląskiej Akademii Medycznej związana od 1973 roku, kiedy została zatrudniona w Pracowni Biologii Farmaceutycznej Zakładu Chemii Bioorganicznej i Biofizycznej Instytutu Chemii i Fizyki Medycznej, przekształconej w 1982 roku w Zakład Biologii i Botaniki Farmaceutycznej, a w 1984 roku w Katedrę i Zakład Biologii i Genetyki. W 1991 roku objęła kierownictwo Katedry i Zakładu Fizjologii (obecnie Katedry i Zakładu Podstawowych Nauk Biomedycznych), z zadaniem zorganizowania tej jednostki od podstaw. W latach 1998–1999 pełniła funkcję kuratora Studium Wychowania Fizycznego Wydziału Farmaceutycznego. Od 1 IX 1996 sprawuje funkcję dziekana (od września 1999 roku – druga kadencja).

Szkoliła się m.in. w: Instytucie Reumatologii w Warszawie, Instytucie Badań Biomedycznych Uniwersytetu Teksasńskiego w Austin oraz Katedrze Biofizyki Uniw. Łódzkiego.

W pracy naukowo-badawczej zajmuje się zwłaszcza fizjologią i patologią układu wzrokowego; wpływem różnych czynników na czynność motoryczną układu pokarmowego; obserwacjami doświadczalnymi i klinicznymi biologicznych funkcji, a także otrzymywaniem i standaryzacją frakcji czynnych grasicy embrionalnej i grasicy dojrzałej. Była inicjatorem oraz współzałożycielem powołanej do życia w roku 1996 Fundacji Rozwoju Nauk Farmaceutycznych FIDES, w której pełni funkcję prezesa Rady Fundacji.

Opublikowała około 60 artykułów oraz 45 komunikatów, 34 prace ukazały się w zagranicznych czasopiśmie naukowych. Była promotorem 4 przewodów doktorskich, 5 recenzowała. Ponadto w latach 1978–1999 była kierownikiem 54 prac magisterskich.

Jest członkiem: Pol. Tow. Lekarskiego, Pol. Tow. Okulistycznego, International Society for Thymology and Immunotherapy. W 1992 roku została powołana na członka American College of Angiology, od tegoż roku wchodzi również w skład Kolegium Redakcyjnego „International Journal of Thymology”.

Uhonorowana m.in.: Krzyżem Kawalerskim OOP, Złotym i Srebrnym Krzyżami Zasługi, Medalem Komisji Edukacji Narodowej, srebrną odznaką „Zasłużonemu w rozwoju województwa katowickiego”, odznakami „Za wzorową pracę w służbie zdrowia” oraz „Zasłużonemu – Polskie Towarzystwo Lekarskie”, a także 50-lecia PCK. Laureatka nagrody naukowej III stopnia Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej oraz wielu nagród rektora za działalność naukowo-dydaktyczną.

PRZECZYTALIŚMY

1958

- * 30 czerwca Wojewódzka Rada Narodowa w Katowicach podjęła uchwałę nr 9/58 o utworzeniu Wydziału Farmaceutycznego w ŚAM.

1959

- * Pismem z 13 listopada Ministerstwo Zdrowia i Opieki Społecznej wyraziło zgodę na utworzenie Wydziału Farmaceutycznego w ŚAM po przeniesieniu uczelni z Zabrze Rokitnicy do Katowic.

1964

- * 27 maja na posiedzeniu Rady Wydziału Lekarskiego ŚAM powołano Komisję Rzeczników do rozpatrzenia możliwości kreowania i celowości utworzenia w ŚAM Wydziału Farmaceutycznego. W skład komisji wchodził: przewodniczący prof. dr **Tadeusz Chruściel** (kierownik Katedry Farmakologii) oraz dr farm. **Wiesław Chorąży** (przewodniczący Katowickiego Oddziału Polskiego Towarzystwa Farmaceutycznego), dr farm. **Zdzisława Elbowicz-Waniewska** (adiunkt w Katedrze Biochemii), mgr farm. **Tadeusz Kosmala** (starszy inspektor nadzoru farmaceutycznego Prezydium Wojewódzkiej Rady Narodowej w Katowicach) i mgr **Ryszard Sekudewicz** (dyrektor Katowickiego Zarządu Aptek). Komisja uznała projekt utworzenia Wydziału Farmaceutycznego ŚAM za celowy.
- * Ministerstwo Zdrowia i Opieki Społecznej zajęło jednak stanowisko negatywne, wskazując na bliskie sąsiedztwo i wystarczające możliwości kształcenia farmaceutów w akademiach medycznych w Krakowie i Wrocławiu.

1968

- * 10 października przewodniczący Wojewódzkiej Rady Narodowej w Katowicach, gen. **Jerzy Ziętek**, wystosował pismo do premiera PRL, **Józefa Cyrankiewicza**, w którym postulował konieczność powołania nowych wydziałów kształcących fachowych pra-

owników służby zdrowia, a szczególnie Wydziału Analityki Lekarskiej. Zespół pod kierownictwem dziekana Wydziału Lekarskiego, prof. dr. hab. **Józefa Japy**, prowadził intensywne prace przygotowawcze dotyczące programu studiów, obsady personalnej oraz bazy lokalowej i wyposażenia.

1969

- * 30 czerwca Senat ŚAM wystąpił z wnioskiem do Ministerstwa Zdrowia i Opieki Społecznej o powołanie Wydziału Analityki Lekarskiej.
- * 3 lipca Kolegium Ministerstwa Zdrowia i Opieki Społecznej w Warszawie zaopiniowało negatywnie wniosek Senatu ŚAM, zaleciło jednak wszczęcie starań o powołanie Wydziału Farmaceutycznego. Rektor ŚAM, prof. dr hab. **Witold Niepołomski**, powołał nowy zespół ds. założeń i struktury tej jednostki pod przewodnictwem pełnomocnika ds. organizacji przyszłego Wydziału, doc. dr. hab. **Tadeusza Wilczoka**. W pracach zespołu uczestniczyli również dr **Zdzisława Elbowicz-Waniewska** oraz doc. dr hab. **Zbigniew Herman**.
- * 6 lipca rektor prof. dr hab. **Witold Niepołomski** złożył w Ministerstwie Zdrowia i Opieki Społecznej wniosek o powołanie w ŚAM Wydziału Farmaceutycznego.

1971

- * 26 maja zarządzeniem Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej powołano w ŚAM, z mocą od 1 lipca 1971, Wydział Farmaceutyczny. Pełnomocnikiem rektora ds. Wydziału Farmaceutycznego został doc. dr hab. **Tadeusz Wilczok**.
- * 1 lipca Senat ŚAM powierzył doc. dr. hab. **Tadeuszowi Wilczokowi** obowiązki kierowania Wydziałem Farmaceutycznym.
- * W sierpniu rozporządzeniem Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej (Dz. U. nr 18/71, poz. 97) powołano Instytut Chemii i Fizyki Medycznej pod kierownictwem doc. dr. hab. **Tadeusza Wilczoka**. W skład Instytutu wchodziły: Zakład Chemii Bioorganicznej i Biofizycznej (kier. doc. dr hab. **Tadeusz Wilczok**), Zakład Chemii Nieorganicznej (kier. doc. dr **Władysław Wardas**), Zakład Chemii Analitycznej (p.o. kier.

dr inż. **Maria Lidwin**), Zakład Fizyki i Biofizyki (p.o. kier. dr inż. **Andrzej Surowiec**), Zakład Fitochemii (kier. doc. dr hab. **Bożena Pasich**), Samodzielna Pracownia Matematyki (kier. doc. dr **Franciszek Kumaszk**).

- * 1 października na nowo otwartym Wydziale odbyła się uroczysta przyjęcia 40 studentów I roku. W roku akademickim 1971/1972 jedynym zatwierdzonym kierunkiem kształcenia była analityka kliniczna. Siedziba Wydziału była początkowo zlokalizowana w ośrodku Akademii w Zabrze Rokitnicy.

1972

- * 3 sierpnia utworzono Instytut Farmakodynamiki i Analityki Medycznej, kierowany przez doc. dr. hab. **Leonidasa Samochowca**. Instytut obejmował: Zakład Botaniki Farmaceutycznej i Farmakognozji (kier. doc. dr hab. **Bożena Pasich**), Zakład Chemii Farmaceutycznej (kier. doc. dr hab. **Zdzisława Elbowicz-Waniewska**), Zakład Farmakodynamiki i Toksykologii (kier. doc. dr hab. **Leonidas Samochovec** do 30 XI 1972, następnie – doc. dr hab. **Waldemar Janiec**), Zakład Mikrobiologii Farmaceutycznej (kier. dr **Edward Feluś**), Zakład Chemii Klinicznej (kier. doc. dr **Marian Drózdź**), Zakład Farmacji Stosowanej (kier. dr **Jan Pasich**), Zakład Analityki Medycznej (vacat), Zakład Technologii Środków Leczniczych (vacat).
- * 1 września funkcję dziekana Wydziału powierzono doc. dr. hab. **Leonidasowi Samochowcowi** (funkcję pełnił do 30 listopada 1972).
- * Doc. dr **Władysław Wardas**, jeden z założycieli Polskiego Towarzystwa Biofizycznego, został wybrany sekretarzem Oddziału Śląskiego tego Towarzystwa (funkcję tę pełnił do 1976).

1973

- * 8 lutego – w związku z odejściem doc. dr. hab. **Leonidasa Samochowca** do Pomorskiej Akademii Medycznej – obowiązki dziekana przejął, na polecenia Rektora, pro-

dziekan ds. dydaktyki – doc. dr **Marian Drózdź**.

- * 1 października główna siedziba Wydziału Farmaceutycznego została przeniesiona z Zabrze Rokitnicy do budynku przy ul. Jagiellońskiej 4 w Sosnowcu.
- * W ramach Instytutu Chemii i Fizyki Medycznej utworzono Zakład Chemii Żywności i Żywności (kier. doc. dr **Wiesław Chorąży**), natomiast wchodzący w skład Instytutu Farmakodynamiki i Analityki Medycznej Zakład Farmakodynamiki i Toksykologii został podzielony na Zakład Chemii Toksykologicznej (kier. doc. dr hab. **Tadeusz Jerzykowski**) i Zakład Farmakodynamiki (kier. doc. dr hab. **Waldemar Janiec**).

1974

- * 1 października Ministerstwo Zdrowia i Opieki Społecznej wyraziło zgodę na utworzenie na Wydziale Farmaceutycznym ŚAM kierunku aptecznego.
- * 18 grudnia w auli Instytutu Chemii Organicznej Polskiej Akademii Nauk odbyło się sympozjum sprawozdawcze Sekcji Badań nad Lekiem przy Komitecie Terapii Doświadczalnej PAN. W programie znalazło się 15 prac subydiowanych przez Wydział Nauk Medycznych PAN, w tym praca doc. dr hab. **Tadeusza Jerzykowskiego** z ŚAM dotycząca badań nad zastosowaniem alfa-ketoaldehydów i ich prekursorów do leczenia nowotworów.
- * Tytuł naukowy prof. nadzw. n. przyr. otrzymał **Tadeusz Wilczok**.
- * Dyrektorem Instytutu Farmakodynamiki i Analityki Medycznej został doc. dr hab. **Waldemar Janiec**.

1975

- * 31 sierpnia Rektor powołał na funkcję dziekana Wydziału na okres 1 września 1975 – 31 sierpnia 1978 dotychczasowego prodziekana doc. dr **Mariana Drózdźa**.
- * Rozpoczęła działalność biblioteka Wydziału Farmaceutycznego zlokalizowana początkowo w części pomieszczeń Miejskiej Biblioteki Publicznej przy ul. Zegadłowicza 1 w Sosnowcu.

1976

- * 7 kwietnia w sali Państwowej Filharmonii Śląskiej odbyła się uroczysta akademicka z okazji 20-lecia Medycznego Studium Zawodowego w Katowicach, w której udział wzięli m.in. przedstawiciele ŚAM. Okolicznościowe referaty wygłosili: dr **Dionizy Moska**, doc. dr hab. **Edward Feluś** oraz doc. dr **Wiesław Chorąży** z Wydziału Farmaceutycznego ŚAM.
- * 21 kwietnia odbyło się uroczyste zebranie naukowe Oddziału Katowickiego Polskiego Towarzystwa Farmaceutycznego, poświęcone 25 rocznicy jego utworzenia, w którym uczestniczyli przedstawiciele ŚAM z dziekanem Wydziału Farmaceutycznego. Referat programowy wygłosił dr **Dionizy Moska**, przypominając, że w składzie pierwszego Zarządu Polskiego Towarzystwa Farmaceutycznego sekretarzem był doc. dr **Wiesław Chorąży**, który później piastował stanowisko prezesa.
- * 21 kwietnia w Katowicach nastąpiło otwarcie I kursu dokształcającego nieciągłego, którego wykładowcami byli pracownicy naukowcy Wydziału Farmaceutycznego. Kurs ten powtórzony był następnie w Sosnowcu, Częstochowie, Gliwicach i Bytomiu.
- * 29 października rozpoczął się doroczny cykl wykładów problemowych organizowanych przez Instytut Farmakodynamiki i Analityki Medycznej Wydziału Farmaceutycznego. Na pięciolecie Wydziału prof. dr **Stanisław Jóźkiewicz** przygotował cykl wykładów z historii nauk farmaceutycznych. Odczyt inauguracyjny *Ewolucja naukowej myśli farmaceutycznej w Polsce* wygłosił przewodniczący Zarządu Oddziału Polskiego Towarzystwa Farmaceutycznego w Katowicach dr **Dionizy Moska**.
- * 18 listopada odbyła się I Sesja Naukowa Studenckiego Towarzystwa Naukowego Wydziału Farmaceutycznego ŚAM. Konferencję otworzyli doc. dr hab. **Waldemar Janiec** oraz opiekun ruchu naukowego studentów farmacji, doc. dr hab. **Tadeusz Jerzykowski**.
- * 1 grudnia odbyło się uroczyste wręczenie dyplomów magistrów farmacji 40 pierwszym absolwentom kierun-

ków aptecznego i analizy klinicznej Wydziału Farmaceutycznego ŚAM.

- * W latach 1976–1977 doc. dr **Władysław Wardas** był przewodniczącym Oddziału Śląskiego Polskiego Towarzystwa Biofizycznego.
- * Studenci Wydziału Farmaceutycznego zorganizowali wyprawę naukowo-badawczą „Afryka 76”.
- * W „Farmacji Polskiej” nr 1 ukazał się artykuł prof. **Henryka Bukowieckiego** *Organizacyjne i naukowe zdobycze Wydziałów Farmaceutycznych w okresie ich 25-lecia w Akademjach Medycznych*, w którym zaprezentowano Wydział Farmaceutyczny ŚAM.

1977

- * 8 stycznia w Pałacu Kultury i Nauki w Warszawie odbyło się doroczne sympozjum sprawozdawcze Sekcji Badań nad Lekiem przy Komitecie Terapii Doświadczalnej Polskiej Akademii Nauk, poświęcone omówieniu prac finansowanych przez Wydział VI Polskiej Akademii Nauk w 1976 r. Zreferowano 15 prac, m.in. pracę doc. dr **Tadeusza Jerzykowskiego** wykonaną w Zakładzie Chemii Toksykologicznej Wydziału Farmaceutycznego ŚAM (*Zastosowanie alfa-ketoaldehydów i ich prekursorów w przemianie materii do leczenia nowotworów*).
- * W dniach 13–14 maja Wydział Farmaceutyczny ŚAM był gospodarzem VIII Ogólnopolskiego Quizu Chemicznego Studentów I Roku Wydziałów Farmaceutycznych Akademii Medycznych.
- * Wiosną Wydział Farmaceutyczny otrzymał budynek przy ul. Ostrogórskiej 30 w Sosnowcu, z przeznaczeniem głównie na dom studencki.
- * W dniach 2–3 czerwca w Ustroniu odbyła się I Konferencja Naukowo-Konsultacyjna „Związki o wysokiej aktywności biologicznej” zorganizowana przez Zakłady Chemii Klinicznej i Farmakodynamiki oraz Analityki Medycznej Wydziału Farmaceutycznego ŚAM. Wzięło w niej udział około 50 pracowników naukowych z 12 ośrodków badawczych z całej Polski. Przewodniczącym Komitetu Organizacyjnego był doc. dr **Marian Drózdź**.

- * 15 września prodziekan Wydziału Farmaceutycznego ŚAM, doc. dr hab. **Edward Feluś** omówił stan i perspektywy rozwoju tegoż Wydziału na zebraniu naukowym Zarządu Oddziału Katowickiego Polskiego Towarzystwa Farmaceutycznego.
- * W dniach 22–25 września odbył się w Katowicach VI Zjazd Polskiego Towarzystwa Farmaceutycznego, którego organizatorem był Instytut Farmakodynamiki i Analityki Medycznej ŚAM.
- * We wrześniu Wydział Farmaceutyczny zorganizował obóz społeczno-naukowy na terenie Kombinatu Górniczo-Hutniczego „Bolesław” w Bukowni. W pracach obozu, kierowanego przez dr **Bożenę Baranowską-Dutkiewicz**, uczestniczyło 27 studentów oraz 13 pracowników naukowych ŚAM.
- * 8 grudnia odbył się w Sosnowcu II Wydziałowy Konkurs Prac Magisterskich Studentów Farmacji. Wyróżnione spośród 66 prace **Bożeny Ostrowskiej** i **Izabeli Leśniewskiej** – zgłoszono do konkursu ogólnopolskiego.
- * W dniach 27 grudnia 1977 – 2 stycznia 1978 w Ujsołach, w powiecie żywieckim, odbył się obóz szkoleniowo-wypoczynkowy Sekcji Farmaceutycznej Komitetu Koordynacyjnego Studentów Akademii Medycznych, zorganizowany wspólnie z Sekcją Stomatologiczną Komitetu Koordynacyjnego Studentów Akademii Medycznych.
- * Doc. dr **Władysław Wardas** został sekretarzem Zarządu Głównego Polskiego Towarzystwa Biofizycznego (funkcję tę pełnił do 1979 roku).
- * W „Farmacji Polskiej” nr 11 ukazał się artykuł dr. n. farm. **Franciszka Nowaka** pt. *Początki Wydziału Farmaceutycznego Śląskiej Akademii Medycznej*.

1978

- * W związku z rezygnacją z funkcji dziekana doc. dr **Mariana Drózdza**, dziekanem Wydziału Farmaceutycznego na okres od 1 stycznia 1978 do 31 sierpnia 1981 został mianowany doc. dr hab. **Jeremi Czaplicki**.
- * 23 stycznia studenci I roku Wydziału Farmaceutycznego ŚAM uczestniczy-

li w pierwszym w dziejach uczelni Quizie Fizycznym.

- * 5 kwietnia podczas spotkania z dziennikarzami zorganizowanego przez Zarząd Główny Polskiego Towarzystwa Farmaceutycznego w lokalu Klubu Farmaceuty w Warszawie, dr **Dionizy Moska** otrzymał jedną z dwóch równorzędnych pierwszych nagród za całokształt dorobku publicystycznego na temat farmacji w 1977 roku.
- * W dniach 28–29 kwietnia w Łodzi odbył się XV Ogólnopolski Konkurs Prac Magisterskich, do którego zgłoszono 44 prace. Wśród nagrodzonych autorów są dwie absolwentki Wydziału Farmaceutycznego ŚAM: **Izabela Leśniewska**, która zajęła IV miejsce w grupie bioanalizy, oraz **Bożena Ostrowska** – zdobywczyni I miejsca w grupie farmakologii i toksykologii.
- * 19 maja w Sosnowcu odbyło się II Sympozjum Naukowe Studenckiego Towarzystwa Naukowego przy Wydziale Farmaceutycznym ŚAM. Impreza zorganizowana została w ramach obchodów jubileuszu trzydziestolecia istnienia uczelni. Sympozjum otworzył dziekan Wydziału doc. dr hab. **Jeremi Czaplicki**.
- * W dniach 1–22 września został zorganizowany obóz społeczno-wychowawczy Wydziału Farmaceutycznego ŚAM w Warężynie k. Siewierza. Kierownikiem obozu była dr **Bożena Baranowska-Dutkiewicz**, uczestniczyło w nim 32 studentów pod opieką 7 pracowników naukowych.
- * 26 października w Sosnowcu odbył się III Wydziałowy Konkurs Prac Magisterskich.
- * 1 grudnia odbyło się uroczyste dyplomatorium absolwentów Wydziału Farmaceutycznego ŚAM.
- * W dniach 8–10 grudnia w Katowicach toczyły się obrady XIX Ogólnopolskiej Konferencji Studenckich Kół Naukowych Akademii Medycznych „Symposium Medicum '78”, której współorganizatorem było Studenckie Towarzystwo Naukowe ŚAM. Sesja Nauk Farmaceutycznych odbyła się 9 grudnia.

1979

- * 26 stycznia na mocy zarządzenia Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej rozwiązano istniejące dotąd dwa instytuty i powołano trzy nowe:
 - Instytut Chemii i Fizyki kierowany przez prof. **Tadeusza Wilczoka**, z zakładami: Biochemii Farmaceutycznej (kier. prof. dr hab. **Tadeusz Wilczok**), Chemii Analitycznej (kier. dr **Bożena Baranowska-Dutkiewicz**), Chemii Fizycznej (kier. dr **Barbara Lubas**), Chemii Nieorganicznej (kier. doc. dr **Władysław Wardas**), Chemii Organicznej (kier. dr inż. **Andrzej Maślankiewicz**), Fizyki i Matematyki (kier. dr **Andrzej Surowiec**);
 - Instytut Leku kierowany przez doc. dr. hab. **Waldemara Jańca**, z zakładami: Chemii Leku (kier. doc. dr **Zdzisława Elbowicz-Waniewska**), Farmacji Aptecznej (kier. doc. dr **Jan Pasich**), Farmacji Społecznej (od 1982 roku kier. – dr **Dionizy Moska**), Farmakodynamiki (kier. doc. dr hab. **Waldemar Janiec**), Farmakognozji (kier. doc. dr hab. **Bożena Pasich**), Postaci i Technologii Leków (kier. doc. dr **Piotr Bielowski**) oraz z Samodzielną Pracownią Farmacji Klinicznej (od 1983 roku – kier. dr **Jacek Dworzański**);
 - Instytut Bioanalizy i Badania Środowiska kierowany przez doc. dr. **Mariana Drózdza**, z zakładami: Analityki Medycznej i Chemii Klinicznej (kier. doc. dr **Marian Drózdź**), Bioanalizy i Badania Środowiska (kier. doc. dr hab. **Mirosław Wiczołek**), Biologii i Botaniki Farmaceutycznej (kier. doc. dr hab. **Jeremi Czaplicki**), Bromatologii (kier. doc. dr **Wiesław Chorąży**), Mikrobiologii Farmaceutycznej (kier. doc. dr hab. **Edward Feluś**), Toksykologii (kier. doc. dr hab. **Tadeusz Jerzykowski**).
- * W dniach 19–22 kwietnia w Sosnowcu toczyły się obrady Międzynarodowej Konferencji Naukowej Studentów Farmacji „Interpharm '79”, połączonej z XV Ogólnopolskim Konkursem Prac Magisterskich Wydziałów Farmaceutycznych. Organizatorami spotkania, w którym wzięło udział ponad 120 osób, była Rada Wydziałowa Socjalistycznego Związku Studentów Polskich Wydziału Farmaceutyczne-

go ŚAM oraz Sekcja Farmaceutyczna Komitetu Koordynacyjnego Studentów Akademii Medycznych. Na czele Komitetu Organizacyjnego stali **Grażyna Mąka i Piotr Klima**.

- * 11 czerwca rozpoczęła się sesja naukowa zorganizowana przez Oddział Katowicki Polskiego Towarzystwa Farmaceutycznego „Dzieje nauk farmaceutycznych. Postępowe tradycje farmacji na Śląsku i w Zagłębiu” – przewodniczącym Komitetu Organizacyjnego był dr **Eugeniusz Kucharz**.
- * W dniach 18–22 czerwca w Uppsali odbyła się III Europejska Konferencja Żywieniowa, zorganizowana pod patronatem króla Szwecji Karola XVI Gustawa. Polskę reprezentował doc. dr **Wiesław Chorąży** z Wydziału Farmaceutycznego ŚAM, który przedstawił wyniki badań dotyczące sposobu odżywiania się górników na Śląsku.
- * W dniach 8–14 lipca w Hódmezővásárhely (Węgry) odbyło się międzynarodowe spotkanie pracowników służby zdrowia władających esperantem – „La 2-a Internacia Medicina Esperanto-Konferenco”. Polskę reprezentował m.in. dr **Eugeniusz Kucharz**.
- * 1 października zarządzeniem Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej został powołany Oddział Analityki Medycznej przy Wydziale Farmaceutycznym ŚAM.

1980

- * 23 stycznia odbył się finał IV Wydziałowego Konkursu Prac Magisterskich.
- * W dniach 10–12 maja odbyła się w Sosnowcu II Międzynarodowa Konferencja Naukowa Studentów Farmacji „Interpharm '80”, której organizatorem była Rada Wydziałowa Socjalistycznego Związku Studentów Polskich Wydziału Farmaceutycznego ŚAM i Sekcja Farmaceutyczna Komitetu Koordynacyjnego Studentów Akademii Medycznych. W obradach uczestniczyło 140 studentów, w tym około 70 z zagranicy. Wykład inauguracyjny *Magia liczb* wygłosił prof. zw. dr **Stanisław Józkiwicz**.
- * W dniach 8–11 września w Pradze toczyły się obrady VII Europejskiego

Symposium Badań nad Tkanką Łączną (VII European Symposium on the Connective Tissue Research). Ośrodek katowicki reprezentowali pracownicy naukowcy z Wydziału Farmaceutycznego ŚAM – mgr **Barbara Stawiarska** i dr **Eugeniusz Kucharz** przedstawiając referaty: *Wpływ odłotowych gazów spalinowych na metabolizm kolagenu u świnek morskich*, *Metabolizm kolagenu w chorobach wątroby* oraz *Metabolizm kolagenu w polekowym zespole kolagenozopodobnym u szczurów*.

- * Na posiedzeniu Senatu w dniu 16 grudnia zatwierdzono wniosek Rady Wydziału Farmaceutycznego o nadanie godności doktora honoris causa prof. zw. dr. **Stanisławowi Józkiwiczowi**.
- * Tytuł naukowy prof. nadzw. n. med. otrzymała **Aleksandra Kujawska**.
- * Od 1980 r. doc. dr **Władysław Wardas** był przewodniczącym Zarządu Oddziału Śląskiego Polskiego Towarzystwa Biofizycznego (funkcję tę pełnił do 1984).

1981

- * W dniach 1–7 marca przedstawiciele Wydziału Farmaceutycznego ŚAM – **Bogusław Wolny** i dr **Eugeniusz Kucharz** – byli gośćmi Ogólnoholenderskiego Związku Studentów Farmacji w Holandii.
- * 13 maja na Wydziale Lekarskim ŚAM w Katowicach odbyła się uroczysta promocja na stopień dr. n. przyr. dwóch pracowników Instytutu Bioanalizy i Badania Środowiska Wydziału Farmaceutycznego: mgr chemii **Krystyny Bliwert**, st. asystenta Zakładu Bromatologii i mgr biol. **Ireny Wróblewskiej**, st. asystenta Zakładu Mikrobiologii Farmaceutycznej.
- * Przedstawiciele Wydziału Farmaceutycznego ŚAM, mgr **Barbara Stawiarska** i dr **Eugeniusz Kucharz**, w dniach 21–27 maja uczestniczyli w Reinhardsbrunn w Turynii w IV Międzynarodowym Symposium na temat: „Wewnątrzkomórkowy katabolizm białek” zorganizowanym przez Zakład Biochemii Uniwersytetu im. M. Lutra w Halle-Wittenberdze, Akademię Nauk Przyrodniczych „Leopoldina” i Towarzystwo Biochemiczne

Niemieckiej Republiki Demokratycznej pod patronatem International Union of Biochemistry.

- * W dniach 15–19 lipca w Ruse (Bułgaria) odbyła się III Międzynarodowa Medyczna Konferencja Esperantystów (La 3-a Internacia Medicina Esperanto-Konferenco). W obradach wzięło udział 240 uczestników z ośmiu krajów, wśród nich dwoje przedstawicieli Wydziału Farmaceutycznego ŚAM – mgr **Barbara Stawiarska** i dr **Eugeniusz Kucharz**, który przedstawił referat o polskim esperantystyce i lekarzu prof. dr. Odonie Bujwidzie.
- * Mgr **Barbara Stawiarska** i dr **Eugeniusz Kucharz** uczestniczyli w dniach 31 sierpnia – 5 września w odbywających się w Wiedniu obradach połączonych kongresów XI International Congress of Clinical Chemistry i IV European Congress of Clinical Chemistry.
- * Dziekanem Wydziału Farmaceutycznego na kadencję 1 września 1981 – 31 sierpnia 1984 został wybrany doc. dr hab. **Marian Drózdź**.
- * W dniach 16–18 września odbył się we Wrocławiu XVIII Zjazd Polskiego Towarzystwa Biochemicznego. Przedstawiciele Wydziału Farmaceutycznego ŚAM zaprezentowali prace dotyczące badań nad hepatotoksycznością ołowiu (**B. Stawiarska, E. Kucharz**) oraz oceny metabolizmu kolagenu u pacjentów z zawałem mięśnia sercowego (**E. Kucharz**).
- * 12 listopada odbyła się uroczysta sesja naukowa z okazji 30-lecia Oddziału Polskiego Towarzystwa Farmaceutycznego w Katowicach, na której gościem był dziekan Wydziału Farmaceutycznego ŚAM, doc. dr hab. **Marian Drózdź**, referaty zaś wygłosili m.in.: doc. dr **Zdzisława Elbowicz-Waniewska**, doc. dr **Wiesław Chorąży**, dr **Bożena Baranowska-Dutkiewicz**.
- * 26 listopada, po dwuletniej przerwie, odbył się V Wydziałowy Konkurs Prac Magisterskich Wydziału Farmaceutycznego ŚAM.
- * Doc. dr **Wiesław Chorąży** został powołany w skład Komitetu Żywienia Człowieka VI Wydziału Polskiej Akademii Nauk (na kadencję 1981–1983).

1982

- * 18 maja w sali Pałacu Młodzieży w Katowicach odbyła się uroczysta promocja doktorów honoris causa ŚAM, m.in. prof. zw. dr. **Stanisława Józkiwicza**.
- * 10 września wybrano nowe władze Oddziału Śląskiego Towarzystwa Historii Medycyny w Katowicach. Pierwszym zastępcą przewodniczącego został dr **Eugeniusz Kucharz**, a drugim zastępcą – dr **Dionizy Moska**.
- * W dniach 17–18 września w Katowicach odbył się XIII Zjazd Polskiego Towarzystwa Historii Medycyny. Funkcję przewodniczącego Komitetu Organizacyjnego pełnił dr **Eugeniusz Kucharz**. Trzy pamiątkowe ekslibrisy wykonała mgr **Barbara Stawiarska** – asystent w Zakładzie Analizy Medycznej i Chemii Klinicznej.
- * 11 listopada dr **Jan Czogała** z Wydziału Farmaceutycznego ŚAM wszedł w skład nowego Zarządu Sekcji Analitycznej Polskiego Towarzystwa Farmaceutycznego.
- * 10 grudnia odbył się w Sosnowcu finał VI Wydziałowego Konkursu Prac Magisterskich Wydziału Farmaceutycznego.
- * Od 1982 do 1984 roku dr **Ewa Buszman** była sekretarzem Komisji Biofizyki Komitetu Fizyki Medycznej Polskiej Akademii Nauk.
- * Doc. dr **Wiesław Chorąży** został powołany w skład Sekcji Analizy Bromatologicznej Komisji Analizy Farmaceutycznej Polskiej Akademii Nauk (na kadencję 1982–1983).
- * Doc. dr hab. **Marian Drózdź** został zastępcą przewodniczącego Oddziału Śląskiego Polskiego Towarzystwa Biochemicznego (funkcję tę sprawował do 1985 roku).
- z funkcji dziekana, do jej pełnienia do końca kadencji władz, tj. 31 sierpnia 1984, został powołany prof. dr hab. **Tadeusz Wilczok**.
- * Dr **Dionizy Moska** był jednym z czterech członków komisji pracującej nad „Zasadami etyczno-deontologicznymi polskiego farmaceuty”, które 9 kwietnia t.r. Polskie Towarzystwo Farmaceutyczne przyjęło jako obowiązujący kodeks.
- * Dr **Eugeniusz Kucharz** był jedynym przedstawicielem Polski na sympozjum zorganizowanym w dniach 14–17 kwietnia na Uniwersytecie im. M. Lutra w Halle-Wittenberdze „Medycyna i nauki przyrodnicze w czasach Marcina Lutra”. Dr Kucharz wygłosił referat na temat działalności absolwenta uniwersytetu w Wittenberdze, aptekarza gdańskiego, Jana Placotomusa.
- * 16 maja prof. dr hab. **Tadeusz Wilczok**, dziekan Wydziału Farmaceutycznego ŚAM, uczestniczył w zebraniu przewodniczących kół i sekcji Polskiego Towarzystwa Farmaceutycznego, na którym omówiono m.in. program współdziałania farmaceutów ze środowiska naukowego i zawodowego.
- * W dniach 3–8 lipca w obradach Europejskiego Kongresu Chemii Klinicznej w Wiedniu, zorganizowanego pod auspicjami International Federation of Clinical Chemistry, uczestniczył dr **Eugeniusz Kucharz**, przedstawiając dwa referaty.
- * W lipcu Biblioteka Wydziału otrzymała nowy lokal na parterze I Domu Studenta przy ul. Ostrogórskiej 30.
- * 5 grudnia został przeprowadzony VII Konkurs Prac Magisterskich Wydziału Farmaceutycznego.
- * 30 marca tytuł naukowy prof. nadzw. n. med. otrzymał **Waldemar Janiec**.
- * Wydział Farmaceutyczny ŚAM był gospodarzem XIII Ogólnopolskiego Quizu Chemicznego Studentów I roku Wydziałów Farmaceutycznych, przeprowadzonego w dniach 22–23 maja.
- * W dniach 24–26 maja odbył się w Łańcucie II Polsko-Niemiecki Zjazd Historii Medycyny PRL – NRD, na którym ŚAM reprezentowali: dr hab. **Eugeniusz Kucharz** i dr **Dionizy Moska** z Wydziału Farmaceutycznego.
- * 29 maja rektor ŚAM wydał zarządzenie (nr 13/84), na mocy którego na Wydziale Farmaceutycznym rozwiązano instytuty.
- * W dniach 17–20 lipca Budapeszt gościł uczestników IX Zjazdu Europejskiej Federacji Badań nad Tkanką Łączną. Referaty wygłosili: dr **Marek Rudnicki** (*Biochemiczne i mechaniczne aspekty gojenia się rany żołądka u szczura po stosowaniu antybiotyków*) i dr hab. **Eugeniusz Kucharz** (*Dynamika akumulacji kolagenu i aktywność enzymów kolagenolitycznych w procesie doświadczonego włóknienia wątroby*).
- * Dziekanem Wydziału na kadencję 1 września 1984 – 31 sierpnia 1987 został wybrany prof. dr hab. **Tadeusz Wilczok**.
- * 1 września utworzono na Wydziale Farmaceutycznym, w miejsce zlikwidowanych wcześniej instytutów, 16 katedr: Katedrę Chemii Organicznej i Biofizycznej z zakładami: Chemii Organicznej i Chemii Biofizycznej; Katedrę i Zakład Chemii Ogólnej i Analitycznej; Katedrę i Zakład Chemii Klinicznej i Diagnostyki Laboratoryjnej; Katedrę i Zakład Farmakologii; Katedrę i Zakład Mikrobiologii; Katedrę i Zakład Immunologii i Serologii; Katedrę Biochemii i Biofizyki z Zakładem Biochemii Farmaceutycznej i Biofarmacji oraz Pracownią Analiz Biochemicznych i Instrumentalnych; Katedrę i Zakład Patologii; Katedrę i Zakład Bioanalizy i Badania Środowiska (z siedzibą w szopienickiej Hucie Metali Nieżelaznych. Była to pierwsza placówka badawcza wyższej uczelni, zlokalizowana na terenie zakładu przemysłowego); Katedrę i Zakład Biologii i Genetyki; Katedrę

1983

- * 15 marca w sali wykładowej Wydziału Farmaceutycznego w Sosnowcu odbyło się zebranie otwarte Zarządu Oddziału Katowickiego Polskiego Towarzystwa Farmaceutycznego, w którym uczestniczył doc. dr hab. **Mirosław Wieczorek** – prodziekan Wydziału.
- * 1 kwietnia – w związku z rezygnacją doc. dr. hab. **Mariana Drózdza**
- * 21 marca odbyła się Sesja Naukowa „Farmacja w 40-lecie Służby Zdrowia PRL”, zorganizowana przez Oddział Katowicki Polskiego Towarzystwa Farmaceutycznego i Dyrekcję Przedsiębiorstwa Zaopatrzenia Farmaceutycznego „Cefarm”. W obradach uczestniczyli także przedstawiciele Wydziału Farmaceutycznego: prof. prof. **Tadeusz Wilczok** i **Waldemar Janiec** oraz dr **Dionizy Moska**.

1984

i Zakład Botaniki Farmaceutycznej i Leku Roślinnego; Katedrę i Zakład Bromatologii; Katedrę i Zakład Toksykologii; Katedrę i Zakład Fizjologii; Katedrę i Zakład Chemii i Analizy Leków; Katedrę Farmacji Stosowanej i Technologii Leków z zakładami: Farmacji Aptecznej, Farmacji Społecznej, Technologii Środków Leczniczych oraz Technologii Postaci Leków.

- * Dr **Ewa Buszman** została wybrana na sekretarza Oddziału Śląskiego Polskiego Towarzystwa Biofizycznego (funkcję tę pełniła do 1986 roku).
- * Zespół Katedry Bromatologii Wydziału Farmaceutycznego ŚAM – pod kier. doc. dr. hab. **Wiesława Chorążego** – wspólnie z pracownikami Kopalni Soli w Bochni opracował i wprowadził do produkcji preparat Kolasol, leczący rany, oparzenia i odleżyny. Pierwsza seria leku została skierowana do szpitali leczących oparzenia.
- * Mury uczelni opuściło 34 pierwszych absolwentów Oddziału Analizy Medycznej.
- * We wrześniowym numerze „Farmacji Polskiej” został zamieszczony apel o współtworzenie regionalnego muzeum farmacji w Katowicach, sygnowany m.in. przez dziekana Wydziału Farmaceutycznego ŚAM prof. dr. hab. **Tadeusza Wilczoka**.

1985

- * 11 lipca tytuł naukowy prof. zw. n. przyr. otrzymał **Tadeusz Wilczok**.
- * 16 października tytuł naukowy prof. nadzw. n. med. otrzymał **Jeremi Czapliski**.
- * 25 listopada, z okazji 110 rocznicy istnienia Polskiego Towarzystwa Przyrodników im. Kopernika, przyznano prof. zw. dr. **Stanisławowi Józkiwiczowi** dyplom za zasługi i działalność dla dobra Towarzystwa oraz za upowszechnianie wiedzy przyrodniczej.
- * Doc. dr hab. **Marian Drózdź** został przewodniczącym Oddziału Śląskiego oraz członkiem Zarządu Głównego Polskiego Towarzystwa Biochemicznego (funkcje te sprawował do 1991 roku).

* Doc. dr hab. **Ewę Szaflarską-Stojko** wybrano na wiceprezesa Zarządu Głównego Polskiego Towarzystwa Parazytologicznego (funkcję tę pełniła do 1994 roku).

1986

- * Dnia 11 lutego władze Wydziału Farmaceutycznego ŚAM uczestniczyły w uroczystym zebraniu naukowym z okazji 35-lecia Oddziału Katowickiego Polskiego Towarzystwa Farmaceutycznego. Uroczystości te rozpoczęły Rok Farmacji na Śląsku i w Zagłębiu Dąbrowskim, obchody powiązane były z 15-leciem Wydziału Farmaceutycznego ŚAM oraz XIII Naukowym Zjazdem Polskiego Towarzystwa Farmaceutycznego.
- * 13 lutego tytuł naukowy prof. nadzw. n. med. otrzymał **Mirosław Wieczorek**.
- * Doc. dr hab. **Eugeniusz Kucharz** wziął udział w 70. Konferencji Federacji Amerykańskich Towarzystw Biologii Doświadczalnej „FASEB”, organizowanej w dniach 13–18 kwietnia w St. Louis w stanie Missouri.
- * 22 kwietnia odbyło się zebranie sprawozdawczo-wyborcze Oddziału Katowickiego Polskiego Towarzystwa Farmaceutycznego, na którym po raz czwarty przewodniczącym wybrano dr. **Dionizego Moskę**. Spośród pracowników Wydziału Farmaceutycznego w skład władz Oddziału weszli też doc. dr hab. **Wiesław Chorąży** (wiceprzewodniczący), mgr **Piotr Klima** (sekretarz). Osoby te oraz mgr **Jadwiga Zdąbłasz** uzyskały również akredytację na Walne Zgromadzenie Delegatów Polskiego Towarzystwa Farmaceutycznego.
- * W dniach 11–12 września odbył się w Katowicach XIII Naukowy Zjazd Polskiego Towarzystwa Farmaceutycznego. W organizacji Zjazdu uczestniczyli również pracownicy Wydziału Farmaceutycznego na czele z dziekanem prof. zw. dr. hab. **Tadeuszem Wilczokiem** – przewodniczącym Komitetu Organizacyjnego oraz Komisji Naukowej. Komisji Wydawniczo-Informacyjnej przewodniczył doc. dr hab. **Eugeniusz Kucharz**, Komisji Organizacyjnej – mgr **Jadwiga Zdąbłasz**, Komisji Walnego Zgro-

madzenia – dr **Dionizy Moska**. W trakcie zjazdu w holu Górnośląskiego Centrum Kultury w Katowicach prezentowano wystawę pod hasłem „XV lat Wydziału Farmaceutycznego ŚAM”.

- * 3 października odbyła się uroczysta inauguracja roku akademickiego 1986/1987 połączona z jubileuszem XV-lecia działalności Wydziału Farmaceutycznego ŚAM. Wykład inauguracyjny pt. *Podstawowe problemy medyczne narkomanii i lekomanii* wygłosił prof. dr hab. **Waldemar Janiec**.
- * 16 października tytuł naukowy prof. zw. n. med. otrzymał **Kazimierz Marek**.
- * 1 grudnia w Sosnowcu przy ul. Jagiellońskiej 11c dziekan Wydziału Farmaceutycznego ŚAM, prof. zw. dr. hab. **Tadeusz Wilczok** dokonał otwarcia Apteki Akademickiej dającej możliwość połączenia pracy naukowo-dydaktycznej ze szkoleniem praktycznym. Opiekę naukową nad studentami objął doc. dr hab. **Florian Ryszka**, kierownik Katedry Farmacji Stosowanej i Technologii Postaci Leku. Kadre apteki stanowili pracownicy tejże katedry: dr **Halina Wojdak**, mgr **Bożena Drobnicka** i mgr **Grażyna Zientarska**.
- * Katedra Farmacji Stosowanej i Technologii Leków ŚAM była współorganizatorem sympozjum naukowego „Magnez w profilaktyce i leczeniu”, które odbyło się 9 grudnia. Protektorat naukowy sprawował rektor ŚAM, prof. zw. dr. hab. **Mieczysław Luciak**, obradom przewodniczył doc. dr hab. **Florian Ryszka**.
- * Dr **Andrzej Jankowski** został członkiem Komisji Biofarmacji i Farmacji Klinicznej przy Komitecie Nauki o Leku (przekształconej później w Komisję Postaci Leku, Farmakokinetyki i Farmacji Klinicznej).
- * Dr **Jerzy Pacha** został członkiem Kolegium Redakcyjnego czasopisma „Toxicity Assessment” (funkcję tę sprawował do 1991 roku).

1987

- * W dniach 8–10 stycznia odbył się III Ogólnopolski Konkurs „Lek Roślinny”, którego gospodarzem i organiza-

torem był Wydział Farmaceutyczny ŚAM. Z ramienia ŚAM w jury zasiadał doc. dr hab. **Jan Burczyk**. Reprezentanci ośrodka sosnowieckiego uzyskali najwyższą punktację zespołowo, **Daniel Kmita** zdobył indywidualnie II miejsce oraz otrzymał specjalne wyróżnienie za sposób i formę prezentowania wiadomości, III miejsce przyznano **Urszuli Jaśkiewicz**.

* Przedsiębiorstwo Przemysłowo-Handlowe „Polskie Odczynniki Chemiczne” zorganizowało w dniach 28–29 stycznia w Muszynie symposium nt. „Testy diagnostyki medycznej”. Wydział Farmaceutyczny reprezentowali i referaty wygłosili m.in.: doc. doc. **Florian Ryszka**, **Andrzej Maślankiewicz**, dr **Krzysztof Jędrzejko** i mgr **Barbara Dolińska**.

* Dnia 22 lipca dr **Dionizy Moska**, kierownik Zakładu Farmacji Społecznej Katedry Farmacji Stosowanej i Technologii Leków ŚAM, otrzymał indywidualną nagrodę przyznaną przez Wojewódzką Radę Narodową w Katowicach i wojewodę katowickiego za całokształt działalności społecznej, naukowo-popularyzatorskiej i publicystycznej. Po raz pierwszy laureatem tej nagrody został farmaceuta.

* Dziekanem Wydziału został wybrany doc. dr hab. **Wiesław Chorąży** (funkcję pełnił od 1 września 1987 do 31 sierpnia 1989).

* 3 października z okazji 40-lecia Polskiego Towarzystwa Farmaceutycznego odbyło się zebranie naukowe Oddziału w Katowicach pod hasłem „Zioła niewykorzystana szansą zdrowia”. Zebranie otworzył prezes Oddziału – dr **Dionizy Moska**, uczestniczyli w nim pracownicy katedr Wydziału Farmaceutycznego.

* 5 listopada powołano przy Zarządzie Oddziału Katowickiego Polskiego Towarzystwa Farmaceutycznego Sekcję Akademicką w składzie: przewodnicząca – doc. dr hab. **Bożena Baranowska-Dutkiewicz**, prodziekan Wydziału Farmaceutycznego; wiceprzewodniczący – dr **Dionizy Moska**, p.o. kierownik Zakładu Farmacji Społecznej; sekretarz – doc. dr hab. **Krzysztof Jędrzejko**, kierownik Zakładu Botaniki Farmaceutycznej.

* 18 grudnia tytuł naukowy prof. nadzw. n. med. otrzymał **Zbigniew Gonciarz**.

* Wydział Farmaceutyczny ŚAM uzyskał uprawnienia do nadawania stopnia doktora nauk farmaceutycznych i doktora nauk przyrodniczych w zakresie biologii.

* Doc. dr hab. **Krzysztof Jędrzejko** został członkiem Zarządu Głównego Polskiego Towarzystwa Przyrodników im. Kopernika.

* Doc. dr hab. **Ewę Szaflarską-Stojko** wybrano prezesem Oddziału Śląskiego Polskiego Towarzystwa Toksykologicznego (funkcję tę pełniła do 1992 roku).

* Doc. dr hab. **Władysław Wardas** został wybrany zastępcą przewodniczącego Zarządu Oddziału w Katowicach Polskiego Towarzystwa Biochemicznego (funkcję tę sprawował do 1992 roku).

1988

* W dniach 13–14 maja w Lublinie odbył się XV Ogólnopolski Quiz Chemiczny I roku wydziałów farmaceutycznych, w którego jury z ramienia sosnowieckiego wydziału zasiadał dr **Jan Czogała**. Indywidualnie III miejsce zdobył **Zbigniew Skotnicki**, zespołowo zaś studenci ze Śląska otrzymali IV lokatę.

* 1 czerwca tytuł naukowy prof. nadzw. n. med. otrzymał **Marian Drózdź**.

* Podczas XV Krajowego Zjazdu Polskiego Towarzystwa Historii Medycyny i Farmacji, które odbyło się w dniach 22–24 września w Lublinie, pracę *Stowarzyszenia farmaceutyczne w byłym woj. śląskim w latach 1922–1939* przedstawił dr **Dionizy Moska**.

* Doc. dr hab. **Bożena Baranowska-Dutkiewicz** weszła w skład jury XXIII Ogólnopolskiego Konkursu Prac Magisterskich Wydziałów Farmaceutycznych, który odbył się we Wrocławiu w dniach 11–13 listopada 1988.

* Dr **Jerzy Palka** został sekretarzem Federacji Europejskich Towarzystw Tkanki Łącznej (FECTS).

* Pracownicy i studenci Wydziału Farmaceutycznego ŚAM zorganizowali

wyprawę do Egiptu „North Africa '88”.

1989

* Dnia 27 kwietnia w skład Zarządu Oddziału Katowickiego Polskiego Towarzystwa Farmaceutycznego wybrano: dr. **Dionizego Moskę** jako przewodniczącego, mgr **Jadwigę Zdąblasz** – jako wiceprzewodniczącą, doc. dr. hab. **Wiesława Chorążego** jako wiceprzewodniczącego oraz mgr. **Piotra Klimę** – jako sekretarza.

* Dr **Zenona Kusa** z Katedry i Zakładu Chemii Ogólnej i Analitycznej weszła w skład jury XVI Ogólnopolskiego Quizu Chemicznego studentów I roku wydziałów farmaceutycznych, który w dniach 12–13 maja odbył się w Łodzi.

* Dziekanem Wydziału Farmaceutycznego został wybrany doc. dr hab. **Władysław Wardas** (funkcję pełnił od 1 września 1989 do 31 sierpnia 1990).

* Wydział Farmaceutyczny był licznie reprezentowany na XIV Naukowym Zjeździe Polskiego Towarzystwa Farmaceutycznego, który odbył się w dniach 14–15 września we Wrocławiu pod hasłem „Lek sprawą społeczną”.

* 11 grudnia tytuł naukowy prof. nadzw. n. przyr. otrzymał **Jerzy Kwapiński**.

* Doc. dr hab. **Krzysztof Jędrzejko** został członkiem Zarządu Głównego Polskiego Towarzystwa Botanicznego.

* Dr hab. **Jerzy Pacha** został korespondentem krajowym International Register of Potentially Toxic Substances (funkcję tę sprawował do 1990 roku).

1990

* Doc. dr hab. **Jan Burczyk** wszedł w skład jury VI Ogólnopolskiego Konkursu „Lek Roślinny”, który odbył się w Warszawie w dniach 11–13 stycznia.

* 29 maja w Sosnowcu, po raz pierwszy w 19-letniej historii Wydziału Farmaceutycznego ŚAM, odbyła się uroczysta promocja doktorska. Dyplomy doktorskie wręczono 20 pracownikom naukowo-dydaktycznym, którzy uzyskali stopień doktora od 1987 roku, tj.

od uzyskania przez Wydział uprawnień do nadawania stopni doktorskich w dziedzinie nauk farmaceutycznych i przyrodniczych.

* Pracownicy Wydziału Farmaceutycznego uczestniczyli w Seminarium Naukowym nt. „Chromatograficzne metody badania związków organicznych” organizowanym 7 i 8 czerwca przez Zakład Chemii Ogólnej Instytutu Chemii Uniwersytetu Śląskiego, Komisję Nauk Chemicznych i Komisję Analizy Chromatograficznej Oddziału Polskiej Akademii Nauk w Katowicach oraz Instytut Podstaw Inżynierii Środowiska Polskiej Akademii Nauk w Zabrze.

* Dziekanem Wydziału Farmaceutycznego na kadencję 1 września 1990 – 31 sierpnia 1993 został wybrany prof. zw. dr hab. **Tadeusz Wilczok**.

* Doc. dr hab. **Wiesław Chorąży**, kierownik Katedry Bromatologii został wyróżniony przez Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej indywidualną nagrodą I st. za szczególnie ważne i twórcze osiągnięcia dydaktyczne w roku akademickim 1989–1990.

* Prof. dr hab. **Waldemar Janiec** został przewodniczącym Komisji Leków Ministerstwa Zdrowia i Opieki Społecznej (do 1991 roku).

1991

* 20 lutego odbyło się zebranie sprawozdawczo-wyborcze Oddziału Polskiego Towarzystwa Historii Medycyny i Farmacji w Katowicach. W skład nowego zarządu zostali wybrani pracownicy naukowcy ŚAM: dr **Krzysztof Brożek** – przewodniczący, dr **Dionizy Moska** – wiceprzewodniczący oraz członkowie: doc. dr hab. **Eugeniusz Kucharz** i mgr **Halina Hanczarek**.

* 7 marca została powołana w Katowicach Fundacja pod nazwą „Revita”, mająca na celu podejmowanie inicjatyw oraz pomoc w finansowaniu badań naukowych i działań mających za zadanie wdrożenie do lecznictwa preparatów grasicy, a w szczególności substancji czynnych grasic embrionalnych i wczesnopłodowych, które mogą znaleźć zastosowanie w transplantologii, pediatrii, geriatrii oraz leczeniu chorób o podłożu autoagresyjnym.

* W dniach 19–21 września odbył się w Krakowie XVI Zjazd Polskiego Towarzystwa Historii Medycyny i Farmacji, na którym dwa referaty: *Aptekarstwo szpitalne w II Rzeczypospolitej* oraz *Ogólne zagadnienia Kas Chorych i aptek w województwie śląskim* wygłosił dr **Dionizy Moska**.

* 27 września Minister Zdrowia i Opieki Społecznej mianował prof. dr. hab. **Waldemara Janca** przewodniczącym Komisji Leków.

* 3 października rozpoczęciu roku akademickiego w ŚAM towarzyszyły obchody dwudziestolecia Wydziału Farmaceutycznego.

* W dniach 23–26 października obradowało w Poznaniu ponad 300 farmaceutów z 22 krajów, uczestniczących w 20. Europejskim Sympozjum Farmacji Klinicznej, które zostało zorganizowane przez Europejskie Towarzystwo Farmacji Klinicznej i Polskie Towarzystwo Farmaceutyczne. Wśród 10 prac zaprezentowanych przez autorów polskich znalazł się plakat *Transdermalna penetracja ibuprofenu in vitro*, przygotowany przez dr. **Włodzimierza Bialika** oraz innych pracowników Wydziału Farmaceutycznego ŚAM.

* Prof. dr hab. **Waldemar Janiec** został przewodniczącym Komisji Rejestracji Środków Farmaceutycznych i Materiałów Medycznych Ministerstwa Zdrowia i Opieki Społecznej.

* Dr **Dionizy Moska** został przewodniczącym Komisji ds. Etyki i Deontologii Zawodu Farmaceuty przy Naczelnej Radzie Aptekarskiej.

1992

* 6 czerwca rektor ŚAM – działając na podstawie uchwały Senatu nr 30b/92 z 29 kwietnia 1992 – wydał zarządzenie (nr 14/92), powołujące Aptekę Akademicką.

* Dr hab. prof. ŚAM **Barbara Błońska** została członkiem American College of Angiology oraz Kolegium Redakcyjnego „International Journal of Thymology”.

* Od 1992 roku (do 1995 roku) doc. dr hab. **Jerzy Pacha** był korespondentem krajowym Society of Environ-

mental Toxicology and Chemistry – Europe.

* Dr. hab. prof. ŚAM **Władysława Wardasa** wybrano na członka Rady Programowej „Polish Journal of Environmental Studies”.

1993

* W dniach 14–15 stycznia w Gdańsku odbył się VIII Ogólnopolski Konkurs „Lek Roślinny”. Członkiem jury z ramienia ŚAM był dr hab. prof. ŚAM **Jan Burczyk**. Studentka Wydziału Farmaceutycznego ŚAM, **Maria Mik**, uzyskała w konkursie III miejsce.

* Dziekanem Wydziału Farmaceutycznego na kadencję 1 września 1993 – 31 sierpnia 1996 został powtórnie wybrany prof. zw. dr hab. **Tadeusz Wilczok**.

* Doc. dr hab. **Jerzego Pachę** wybrano na członka Komisji Ochrony Środowiska i Utylizacji Odpadów Polskiej Akademii Nauk.

* Dr hab. prof. ŚAM **Władysław Wardas** został członkiem Komisji Nauk Chemicznych Polskiej Akademii Nauk, Oddział w Katowicach.

1994

* Od 2 do 4 czerwca w Iwoniczu Zdroju odbywało się V Sympozjum Historii Farmacji. Obradom drugiej sesji przewodniczył dr hab. **Dionizy Moska**. W sesji pierwszej dr hab. **Dionizy Moska** wraz z dr **Jadwigą Zdąbłasz** przedstawili przeszłość i stan aktualny Zakładu Farmacji Społecznej ŚAM.

* 1 lipca tytuł naukowy prof. n. med. otrzymał **Florian Ryszka**.

* W dniach 9–11 września odbył się we Wrocławiu XVII Krajowy Zjazd Polskiego Towarzystwa Historii Medycyny i Farmacji, na którym zostały przedstawione 2 referaty z Wydziału Farmaceutycznego ŚAM: *Wstępny egzamin aptekarski w Katowicach (1923–1939)* (**D. Moska**) oraz *Geneza i działalność Katowickiego Oddziału Polskiego Towarzystwa Farmaceutycznego* (**J. Zdąbłasz i D. Moska**).

* W dniach 29 września – 1 października w Berlinie odbył się Drugi Europejski Kongres Nauk Farmaceutycznych, na którym 3 plakaty zaprezentowali

przedstawiciele sosnowieckiej farmacji.

- * Dr **Aleksandra Kochańska-Dziurowicz** została członkiem Kolegium Medycyny Laboratoryjnej w Polsce.
- * Dr hab. **Dionizy Moska** został członkiem trzysobowego zespołu powołanego przez Zarząd Główny Polskiego Towarzystwa Farmaceutycznego do opracowania kodeksu etyczno-deontologicznego.

1995

- * 1 marca tytuł naukowy prof. n. med. otrzymała **Ewa Szaflarska-Stojko**.
- * 10 czerwca we Wrocławiu odbył się Zjazd Polskiego Towarzystwa Walki z Kalectwem, na którym wykład pt.: *Obserwacje dzieci z zespołem Downa leczonych preparatami grasicznymi i DNA* wygłosili dr hab. prof. ŚAM **Barbara Błońska** oraz prof. dr hab. **Jeremi Czaplicki**.
- * Od 1 października rozpoczęły się zajęcia dydaktyczne w nowo otwartej Aptece Akademickiej Wydziału Farmaceutycznego w Katowicach przy ul. Tysiąclecia 41.
- * 19 października, podczas Walnego Zgromadzenia Delegatów Polskiego Towarzystwa Farmaceutycznego w Warszawie, przyznano prof. zw. dr. hab. **Tadeuszowi Wilczokowi** tytuł Członka Honorowego Polskiego Towarzystwa Farmaceutycznego.
- * Pracownicy Wydziału Farmaceutycznego uczestniczyli w XVI Naukowym Zjeździe Polskiego Towarzystwa Farmaceutycznego nt.: „Nauka i praktyka farmaceutyczna w ochronie zdrowia”, który odbył się w dniach 20–21 października w Warszawie.
- * W Katedrze Biochemii i Biofizyki w Sosnowcu przebywał prof. **Mordechai Chevion** z Izraela.
- * Dr hab. prof. ŚAM **Krzysztof Jędrzejko** został wybrany na przewodniczącego Oddziału Śląskiego Polskiego Towarzystwa Botanicznego.

1996

- * Dr hab. prof. ŚAM **Władysław Wardas** oraz dr **Alina Pyka** uczestniczyli w International Symposium on Instrumentalized Analytical Chemistry and Computer Technology (InCom'96),

które odbyło się 25–28 marca w Düsseldorfie.

- * 22 kwietnia w trakcie Zjazdu Delegatów Okręgowej Izby Aptekarskiej w Katowicach dr **Jadwiga Zdąbłasz** została wybrana na Okręgowego Rzecznika Odpowiedzialności Zawodowej.
- * 24 kwietnia tytuł naukowy prof. n. techn. otrzymał **Władysław Wardas**.
- * W maju odbyło się w Tel Awiwie Światowe Sympozjum Apiterapii, w którym wzięli udział pracownicy Katedry i Zakładu Bioanalizy i Badania Środowiska.
- * W dniach 6–8 czerwca w Dobczycach i Krakowie odbyło się VI Sympozjum Historii Farmacji, na którym dwoje pracowników sosnowieckiej farmacji wygłosiło referaty (**D. Moska**: *Aptekarz Emil Gajdas – powstaniec śląski, wydawca i redaktor naczelny „Głosu Radzionkowskiego” i „Gazety Tarnogórskiej” w latach 1931–1938*, **J. Zdąbłasz**: *Warunki i przyczyny powstania Wydziału Farmaceutycznego Śląskiej Akademii Medycznej (1971–1996)*).
- * Dziekanem Wydziału Farmaceutycznego na kadencję 1 września 1996 – 31 sierpnia 1999 została wybrana dr hab. prof. ŚAM **Barbara Błońska**.
- * Dotychczasowy dziekan Wydziału Farmaceutycznego, prof. zw. dr hab. **Tadeusz Wilczok** został prorektorem ds. nauki ŚAM na kadencję 1 września 1996 – 31 sierpnia 1999.
- * W zorganizowanym w Brnie w dniach 1–4 września 12th Symposium on Chemistry of Heterocyclic Compounds uczestniczył dr hab. inż. prof. ŚAM **Andrzej Maślankiewicz**, kierownik Katedry i Zakładu Chemii Organicznej Wydziału Farmaceutycznego ŚAM.
- * Dr **Anna Sulowska** z Zakładu Chemii Biofizycznej Wydziału Farmaceutycznego ŚAM w dniach 15–17 września uczestniczyła w III European Congress of Pharmaceutical Sciences w Edynburgu.
- * W październiku odbyła się w Sosnowcu Sesja Apiterapii – Wystawa Historii Pszczelarstwa. Wykłady wygłosili m.in.: dr **Anna Rzepecka-Stojko** oraz dr hab. prof. ŚAM **Artur Stojko** z Ka-

tedry i Zakładu Bioanalizy i Badania Środowiska.

- * 21 listopada tytuł naukowy prof. n. chem. otrzymał **Andrzej Maślankiewicz**.
- * 11 grudnia Senat ŚAM pozytywnie zaopiniował wniosek Dziekana Wydziału Farmaceutycznego o powołaniu Studium Kształcenia Specjalistycznego (uchwała nr 59/96).
- * Prof. dr hab. **Waldemar Janiec** został członkiem Komitetu Nauk o Leku Polskiej Akademii Nauk.
- * Dr hab. prof. ŚAM **Maria Wardas** została członkiem Komisji Analizy Bromatologicznej Komitetu Chemii Analitycznej Polskiej Akademii Nauk (funkcję pełniła do 1999 roku).

1997

- * 22–24 stycznia w Łodzi odbyło się IV Ogólnopolskie Sympozjum Chemii Organicznej, w którym uczestniczyli pracownicy Zakładu Chemii Organicznej.
- * W dniach 1–6 czerwca dr **Anna Rzepecka-Stojko** oraz dr hab. prof. ŚAM **Artur Stojko** uczestniczyli w XXXV International Apicultural Congress w Belgii.
- * 25 czerwca Senat ŚAM wyraził zgodę na uruchomienie od roku akademickiego 1997/1998 na Wydziale Farmaceutycznym płatnych 5-letnich studiów magisterskich na kierunku farmaceutycznym w systemie studiów wieczorowych (uchwała nr 42/97).
- * Dr **Anna Sulowska** uczestniczyła w dniach 13–17 lipca w II European Biophysics Congress w Orleanie.
- * Pracownicy Zakładu Chemii Organicznej wzięli udział w XL Zjeździe Naukowym Polskiego Towarzystwa Chemicznego oraz Stowarzyszenia Inżynierów i Techników Przemysłu Chemicznego, który odbył się w dniach 22–26 września w Gdańsku.
- * 17 października z okazji 50-lecia Polskiego Towarzystwa Farmaceutycznego, w Poznaniu odbyła się konferencja na temat „Przemysł farmaceutyczny – technologia i ekonomia”, na której referat o roli aptekarza w samoleczeniu pacjentów wygłosił dr hab. prof. ŚAM **Dionizy Moska**.

- * 28 listopada wręczono 5 nagród za prace habilitacyjne w 1997 r. przyznane przez Zarząd Główny Polskiego Towarzystwa Farmaceutycznego. Wśród wyróżnionych był dr hab. **Włodzimierz Bialik**.
- * Prof. dr hab. **Waldemar Janiec** został członkiem Zespołu Nauk Farmaceutycznych Komisji Badań Naukowych.
- * Dr hab. **Antoni Stadnicki** z VII Katedry i Kliniki Chorób Wewnętrznych w Sosnowcu został członkiem Gastroenterological Association.

1998

- * 18 czerwca tytuł naukowy prof. n. med. otrzymała **Krystyna Olczyk**.
- * 9 września w Krakowie odbyło się Walne Zgromadzenie Delegatów Polskiego Towarzystwa Farmaceutycznego, decyzją którego prof. dr hab. **Waldemar Janiec** został członkiem Zarządu Głównego, a dr hab. prof. ŚAM **Dionizy Moska** wszedł w skład Głównego Sądu Koleżeńskiego oraz został wyróżniony członkostwem honorowym tegoż towarzystwa.
- * 1 października w aptece akademickiej „Revita” rozpoczęły się zajęcia dydaktyczne. Jest to trzecia apteka akademicka podlegająca Wydziałowi Farmaceutycznemu (Sosnowiec, ul. Kasztanowa 3).
- * 21 października prof. dr hab. **Waldemar Janiec** na posiedzeniu Prezydium Zarządu Głównego Polskiego Towarzystwa Farmaceutycznego referował tekst ustawy o zawodzie farmaceuty.
- * W dniach 20–22 listopada w Ustroniu Jaszowcu odbyła się I Konferencja Oddziałów Polskiego Towarzystwa Farmaceutycznego, której pomysłodawcą i przewodniczącym był mgr **Piotr Klim** z Katowic. Głos zabrał m.in. prof. dr hab. **Waldemar Janiec**.
- * W dniach 27–29 listopada w Chałupkach odbyła się konferencja pod hasłem „Farmacja na przełomie wieków”, na której referaty wygłosili: dr hab. prof. ŚAM **Ewa Buszman** (*Struktura i programy nauczania w wyższym szkolnictwie farmaceutycznym oraz kształceniu podyplomowym farmaceutów w Polsce*) oraz prof. dr hab. **Waldemar Janiec** (*Aktualne za-*

gadnienia dopuszczania leków do obrotu w Polsce i Działania niepożądane niesteroidowych leków przeciwzapalnych).

- * Dr hab. **Beata Cwalina** została członkiem Rady Redakcyjnej rocznika „Fizykochemiczne Problemy Mineralurgii” („Physicochemical Problems of Mineral Processing”).
- * Prof. zw. dr hab. **Tadeusz Wilczok** został wybrany na członka korespondenta Francuskiej Akademii Nauk Farmaceutycznych.

1999

- * 6 stycznia w Warszawie prof. dr hab. **Waldemar Janiec** (wiceprezes Zarządu Głównego Polskiego Towarzystwa Farmaceutycznego) uczestniczył w uroczystym śniadaniu farmaceutycznym, na którym omawiano najważniejsze działania zmierzające do wprowadzenia nowych uregulowań prawnych, które wzmocnią i skonsolidują środowisko farmaceutyczne. W spotkaniu tym wzięli również udział: prezes Zarządu Głównego Polskiego Towarzystwa Farmaceutycznego, wiceminister zdrowia, krajowy inspektor farmaceutyczny, prezes Naczelnej Rady Aptekarskiej, dyrektor Departamentu Farmacji Ministerstwa Zdrowia i Opieki Społecznej i dyrektor Biura Zarządu Głównego Polskiego Towarzystwa Farmaceutycznego.
- * 26 lutego Prezydium Zarządu Głównego Polskiego Towarzystwa Farmaceutycznego powołało komitet redakcyjny projektu ustawy o zawodzie farmaceuty, którego przewodniczącym został prof. dr hab. **Waldemar Janiec**.
- * 1 czerwca na uroczystym spotkaniu Polskiego Towarzystwa Farmaceutycznego w Warszawie mgr **Daria Paprotna**, absolwentka Wydziału Farmaceutycznego ŚAM, otrzymała II nagrodę w konkursie na najlepsze prace magisterskie wykonane na wydziałach farmaceutycznych w roku akademickim 1997/1998. Promotorem pracy był prof. dr hab. **Waldemar Janiec**.
- * Dziekanem Wydziału Farmaceutycznego na kadencję 1 września 1999 – 31 sierpnia 2002 została powtórnie

wybrana dr hab. prof. ŚAM **Barbara Błońska-Fajfrowska**.

- * Prof. zw. dr hab. **Tadeusz Wilczok** został wybrany rektorem ŚAM na kadencję 1 września 1999 – 31 sierpnia 2002.
- * W dniach 10–12 grudnia w Szczyrku odbył się III Krajowy Zjazd Aptekarzy, w którym uczestniczyła dr hab. prof. ŚAM **Barbara Błońska-Fajfrowska**. Na zjeździe tym po raz pierwszy wręczono 21 osobom medale im. prof. Bronisława Koskowskiego, ustanowione dla uhonorowania osób szczególnie zasłużonych dla samorządu aptekarskiego. Medale te będą przyznawane na krajowych zjazdach aptekarzy. Wśród odznaczonych znalazł się dr hab. prof. ŚAM **Dionizy Moska**.
- * Prof. prof. **Waldemar Janiec** i **Tadeusz Wilczok** zostali członkami Komitetu Nauk o Leku Polskiej Akademii Nauk na kadencję 1999–2002.
- * Dr hab. prof. ŚAM **Ewa Buszman** została członkiem Komisji Analizy Farmaceutycznej Komitetu Chemii Analitycznej Polskiej Akademii Nauk.
- * Dr hab. **Jerzy Pałka** został przewodniczącym Komitetu Redakcyjnego „Farmacji Polskiej”.

2000

- * W dniach 4–13 lutego odbyła się pielgrzymka do Rzymu zorganizowana przez Zarząd Główny Polskiego Towarzystwa Farmaceutycznego przy wydatnym współudziale Oddziału Katowickiego, kierowanego przez prezesa, mgr. **Piotra Klimę**. Pielgrzymi ofiarowali papieżowi obraz przedstawiający świętych Kosmę i Damiana, którego kopia pobłogosławiona przez Jana Pawła II zostanie umieszczona w Kościele Akademickim Wydziału Farmaceutycznego ŚAM w Sosnowcu.
- * 30 marca dr hab. **Zofia Dzierżewicz** za pracę *Wewnątrzgatunkowe zróżnicowanie aktywności metabolicznej bakterii *Desulfovibrio desulfuricans* i ich udział w procesie biotransformacji sulfasalazyny (SAS)* otrzymała jedną z pięciu nagród przyznanych przez Polskie Towarzystwo Farmaceutyczne za najlepsze prace habilitacyjne obronione w 1998 r.

- * Od 4 do 8 maja w Katedrze Podstawowych Nauk Biomedycznych gościł prof. dr **Michael Horowitz** z Department of Medicine, Royal Adelaide Hospital w Adelajdzie, 6 maja wygłosił wykład pt. *Wpływ zaburzeń motoryki żołądka na kontrolę glikemii w cukrzycy*.
 - * Przedstawiciele ŚAM w Sosnowcu uczestniczyli w 6. Międzynarodowym Sympozjum na temat „Jony metali w biologii i medycynie”, które odbyło się w dniach 7–10 maja w San Juan, Puerto Rico.
 - * 11 maja w trakcie obrad Zarządu Głównego Polskiego Towarzystwa Farmaceutycznego w Warszawie prof. dr hab. **Waldemar Janiec** i inni członkowie Komisji Legislacyjnej przedstawili relację z wykonanych dotychczas prac i główne założenia przygotowanych projektów ustaw o zawodzie farmaceuty i o samorządzie farmaceutycznym (po ostatecznym uzgodnieniu zapisów, 5 czerwca projekty te złożono w Ministerstwie Zdrowia).
 - * W dniach od 28 czerwca do 1 lipca z wizytą naukową w Katedrze Podstawowych Nauk Biomedycznych przebywał prof. dr **Shin Fukudo** z Department of Behavioral Medicine, Tohoku University Graduate School of Medicine w Sendai. 29 czerwca wygłosił wykład pt. *Zaburzenia interakcji mózgowo-trzewnych w zespole jelita drażliwego*.
 - * W dniach 8–13 września w tejże Katedrze gościł prof. dr **Jande Chen** z Clinical Physiology Laboratory, Division of Gastroenterology, University of Texas Medical Branch w Galveston. 12 września przedstawił wykład pt. *Elektrogastrografia: technika badania, analiza zapisu, zastosowania*.
 - * Dr hab. prof. ŚAM **Dionizy Moska** przewodniczył jednej z sesji na XIX Krajowym Zjeździe Polskiego Towarzystwa Historii Medycyny i Farmacji, który odbył się w Poznaniu w dniach 22–24 września. Dr **Barbara Nowak** z Katedry i Zakładu Toksykologii przedstawiła referat pt. *Działalność ruchu oporu w K.L. Ausschwitz-Birkenau i udział w nim farmaceutów*.
 - * 11 października w Warszawie, na zaproszenie władz Polskiego Towarzystwa Farmaceutycznego, odbyło się spotkanie przedstawicieli studentów i władz wydziałów farmaceutycznych z całego kraju, którego celem było ożywienie studenckiego ruchu naukowego. ŚAM reprezentowali: dr hab. prof. ŚAM **Ewa Buszman** i student **Bartosz Machoń**, który wszedł w skład komitetu założycielskiego Komitetu Koordynacyjnego Studentów Wydziałów Farmaceutycznych.
 - * Dr hab. **Beata Cwalina** została przewodniczącą Oddziału Śląskiego Polskiego Towarzystwa Biofizycznego.
 - * Dr hab. **Aleksandra Kochańska-Dziurawicz** została wybrana na przewodniczącą Okręgu Śląskiego Polskiego Towarzystwa Medycyny Środowiskowej.
- 2001**
- * 1 stycznia Minister Zdrowia powołał dr. hab. prof. ŚAM **Dionizego Moskę** w skład ministerialnej Odwoławczej Komisji Bioetycznej.
 - * 1 stycznia tytuł naukowy prof. n. farm. otrzymała **Maria Borawska**.
 - * 1 stycznia tytuł naukowy prof. n. med. otrzymała **Aleksandra Kochańska-Dziurawicz**.
 - * 24 stycznia tytuł naukowy prof. n. farm. otrzymał **Jan Burczyk**.
 - * 6 kwietnia tytuł naukowy prof. n. med. otrzymała **Barbara Błońska-Fajfrowska**.
 - * 26 kwietnia w „Galerii pod Dziekanem” w sali Rady Wydziału Farmaceutycznego w Sosnowcu otwarto pierwszą w dziejach Wydziału wystawę twórczości studenckiej zatytułowaną „Potrafimy nie tylko wkuwać”.
 - * W dniach 6 i 7 czerwca odbył się w Katowicach Ogólnopolski Kongres Forum „Farmacja – Medycyna 2001”. W obradach uczestniczyła prof. dr hab. **Barbara Błońska-Fajfrowska**, dziekan Wydziału Farmaceutycznego.
 - * 15 czerwca w Katedrze i Oddziale Klinicznym Chorób Wewnętrznych uruchomiono nowoczesną Pracownię Endoskopii Gastrologicznej, w której rozpoczęto realizację projektu Ministerstwa Zdrowia dotyczącego profilaktyki raka jelita grubego.
 - * We wrześniu ukazała się bogato ilustrowana publikacja „Wydział Farmaceutyczny Śląskiej Akademii Medycznej 1971–2001” poświęcona 30-leciu Wydziału Farmaceutycznego. W skład zespołu redakcyjnego weszły: **Barbara Błońska-Fajfrowska**, **Krystyna Olczyk** i **Zdzisława Kondera-Anasz**.
 - * W wyniku przeprowadzonych 23 września wyborów parlamentarnych pani prof. dr hab. n. med. **Barbara Błońska-Fajfrowska** została wybrana posłanką IV kadencji Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej.
 - * W ramach obchodów Jubileuszu XXX-lecia Wydziału Farmaceutycznego zorganizowano w dniach 28–29 września Konferencję Naukowo-Szkoleniową „Polska farmacja u progu Unii Europejskiej”.
 - * 28 września odbył się XXIII Wydziałowy Konkurs Prac Magisterskich. Nagrody otrzymali: **Daniel Sypniewski** (I miejsce) za pracę *Aktywność ekspresji TNF- α u chorych z wirusowym zapaleniem wątroby typu C*; **Bartosz Matusiński** (II miejsce) za pracę *Udział wiązania substancji leczniczych melaniną w polekowych uszkodzeniach słuchu oraz Anna Fila* (III miejsce) za pracę *Dynamika zmian ekspresji mRNA naczyniowo-śródbłonkowego czynnika wzrostu (VEGF) i jego receptorów w gojącej się ranie oparzeniowej skóry*.
 - * 29 września podczas uroczystości promocji doktorskiej i dyplomatorium Wydział Farmaceutyczny otrzymał sztandar ufundowany przez Okręgową Izbę Aptekarską w Katowicach. Wcześniej, podczas Mszy św. z okazji XXX-lecia Wydziału, w kościele Miłosierdzia Bożego w Sosnowcu, sztandar został poświęcony przez ordynariusza diecezji sosnowieckiej, ks. bp. **Adama Śmigielskiego**.
 - * 24 października prof. dr hab. **Barbara Błońska-Fajfrowska** została wybrana przewodniczącą Sejmowej Komisji Zdrowia.

OBECNA STRUKTURA WYDZIAŁU FARMACEUTYCZNEGO

Katedra i Zakład Biofizyki

41-200 Sosnowiec, ul. Ostrogórska 30
Kierownik – dr hab. n. techn. inż.
Beata Cwalina

Katedra Biologii Molekularnej, Biochemii i Biofarmacji

41-200 Sosnowiec, ul. Narcyzów 1
Kierownik Katedry – prof. zw. dr hab. n.
przyr. Tadeusz Wilczok

Katedra Biologii Molekularnej, Biochemii i Biofarmacji Zakład Biologii Molekularnej i Genetyki

41-200 Sosnowiec, ul. Narcyzów 1
Kierownik Zakładu – prof. zw. dr hab. n.
przyr. Tadeusz Wilczok

Katedra Biologii Molekularnej, Biochemii i Biofarmacji Zakład Biofarmacji

41-200 Sosnowiec, ul. Narcyzów 1
Kierownik Zakładu – dr hab. n. farm.
Zofia Dzierżewicz

Katedra Biologii Molekularnej, Biochemii i Biofarmacji Zakład Instrumentalnych Analiz Farmaceutycznych i Biochemicz- nych

41-200 Sosnowiec, ul. Narcyzów 1
Kierownik Zakładu – dr hab. n. biol.
Krystyna Trzepietowska-Stępień

Katedra Biologii Molekularnej, Biochemii i Biofarmacji Zakład Biochemii Farmaceutycznej

41-200 Sosnowiec, ul. Narcyzów 1
Kierownik Zakładu – dr hab. n. farm.
Jacek Dworzański

Katedra i Zakład Botaniki Farmaceutycznej i Zielarstwa

41-200 Sosnowiec, ul. Ostrogórska 30
Kierownik – dr hab. n. przyr. Krzysztof
Jędrzejko, prof. nadzw. ŚAM

Katedra i Zakład Chemii i Analizy Leków

41-200 Sosnowiec, ul. Jagiellońska 4
Kierownik – dr hab. n. farm. inż. Ewa
Buszman, prof. nadzw. ŚAM

Katedra i Zakład Chemii Klinicz- nej i Diagnostyki Laboratoryjnej

41-200 Sosnowiec, ul. Jagiellońska 4
Kierownik – prof. dr hab. n. med.
Krystyna Olczyk

Katedra i Zakład Chemii Ogólnej i Analitycznej

41-200 Sosnowiec, ul. Jagiellońska 4
Kierownik – prof. dr hab. n. techn. inż.
Władysław Wardas

Katedra i Zakład Chemii Organicznej

41-200 Sosnowiec, ul. Jagiellońska 4
Kierownik – prof. dr hab. n. chem. inż.
Andrzej Maślankiewicz

Katedra i Oddział Kliniczny Chorób Oczu

41-200 Sosnowiec, Pl. Medyków 1
Kierownik – dr hab. n. med. Wanda
Romaniuk, prof. nadzw. ŚAM

Katedra i Oddział Kliniczny Chorób Wewnętrznych

41-200 Sosnowiec, Pl. Medyków 1
Kierownik – prof. dr hab. n. med.
Zbigniew Gonciarz

Katedra i Zakład Diagnostyki Izotopowej i Radiofarmaceutyków

41-200 Sosnowiec, ul. Jagiellońska 4
Kierownik – prof. dr hab. n. med.
Aleksandra Kochańska-Dziurawicz

Katedra i Zakład Farmacji Fizycznej

41-200 Sosnowiec, ul. Jagiellońska 4
Kierownik – dr hab. n. farm.
Anna Sułkowska

Katedra Farmacji Stosowanej i Technologii Leków

Zakład Technologii Postaci Leku
41-205 Sosnowiec, ul. Kasztanowa 3
Kierownik – prof. dr hab. n. med.
Florian Ryszka

Katedra Farmacji Stosowanej i Technologii Leków

Zakład Farmacji Aptecznej
41-205 Sosnowiec, ul. Kasztanowa 3
Kierownik Zakładu – dr hab. n. farm.
Andrzej Jankowski

Katedra i Zakład Farmakoekono- miki i Farmacji Społecznej

41-200 Sosnowiec, ul. Ostrogórska 30
Kierownik – dr hab. n. farm.
Włodzimierz Bialik

Katedra i Zakład Farmakognozji i Fitochemii

41-200 Sosnowiec, ul. Jagiellońska 4
Kierownik – prof. dr hab. n. farm.
Jan Burczyk

Katedra i Zakład Farmakologii

41-200 Sosnowiec, ul. Jagiellońska 4
Kierownik – prof. dr hab. n. med.
Waldemar Janiec

Katedra i Zakład Higieny, Bioanalizy i Badania Środowiska

40-752 Katowice, ul. Medyków 4
Kierownik – dr hab. n. med. Artur
Stojko, prof. nadzw. ŚAM

Katedra i Zakład Immunologii i Serologii

40-074 Katowice, ul. Raciborska 15
Kierownik – dr hab. n. med. Zdzisława
Kondera-Anasz

Katedra i Zakład Mikrobiologii

41-200 Sosnowiec, ul. Jagiellońska 4
Kierownik – dr hab. n. przyr. Jerzy
Pacha, prof. nadzw. ŚAM

Katedra i Zakład Patologii

41-200 Sosnowiec, ul. Ostrogórska 30

Kierownik – prof. dr hab. n. med.

Ewa Szaflarska-Stojko

Katedra i Zakład Podstawowych Nauk Biomedycznych

41-205 Sosnowiec, ul. Kasztanowa 3

Kierownik – prof. dr hab. n. med.

Barbara Błońska-Fajfrowska

Katedra i Zakład Technologii Środków Leczniczych

41-200 Sosnowiec, ul. Jagiellońska 4

Kierownik – dr hab. n. farm.

Marian Sosada

Katedra i Zakład Toksykologii

41-200 Sosnowiec, ul. Jagiellońska 4

Kierownik – prof. dr hab. n. przyr.

Jerzy Kwapuliński

Katedra i Zakład Żywności i Żywnienia

41-200 Sosnowiec, ul. Jagiellońska 4

Kierownik – dr hab. n. med. Maria

Wardas, prof. nadzw. ŚAM

Kolegium Kształcenia Specjalistycznego

41-200 Sosnowiec, ul. Ostrogórska 30

Pełnomocnik Kolegium – dr hab. n. farm.

Dionizy Moska, prof. nadzw. ŚAM

Studium Języków Obcych

41-200 Sosnowiec, ul. Ostrogórska 30

Pełnomocnik Studium – mgr

Anna Kierczak

Studium Wychowania Fizycznego i Sportu

41-200 Sosnowiec, ul. Ostrogórska 30

Pełnomocnik Studium – mgr

Małgorzata Dalewska

Studium Doktoranckie

41-200 Sosnowiec, ul. Ostrogórska 30

Kierownik – dr hab. n. med. Krzysztof

Jonderko, prof. nadzw. ŚAM

Apteka Akademicka

41-200 Sosnowiec, ul. 3 Maja 35a

Kierownik – dr n. farm.

Bożena Drobnicka

Apteka Akademicka przy Fundacji „Revita”

41-205 Sosnowiec, ul. Kasztanowa 3

Kierownik – dr n. przyr.

Kazimiera Klementys

Apteka Akademicka

40-875 Katowice, ul. Tysiąclecia 41

Kierownik – dr n. farm.

Agata Pytel

Biblioteka Wydziałowa

41-200 Sosnowiec, ul. Ostrogórska 30

Kierownik Zofia Duraj

Siedziba Wydziału Farmaceutycznego i Oddziału Analityki Medycznej w Sosnowcu